

В2В - нові можливості для українських підприємців

***Ділова українсько-литовська рада
розпочала реалізацію екологічних проектів***

Програма активізації економічного розвитку має запрацювати. Анатолій Кінах	3	Депутати допомагають наблизити євроінтеграцію	14
Економіку необхідно навчити зростати. Ярослав Жаліло	5	На півдорозі	15
«Перехресного субсидування» не має бути. Іван Дунець	6	Малий бізнес в Україні – реалії та перспективи. Микола Бuzинський	16
Промышленникам необходимо следить за выполнением законов. Владимир Филонов	7	О регулюванні малого бізнесу. Виктор Лисицкий	18
Фоторепортаж	8	У Херсоні засновано проєкт «ПрофіСтарт: юні вибирають майбутнє»	20
УСПП та НАБУ домовилися про співпрацю	10	Олександр Баталін визнаний кращим роботодавцем Криму	20
К вашим услугам – торгівля B2B	10	Приєднуйтесь до Партнерства з безпеки дорожнього руху!	21
Ділова рада Київ–Вільнюс запрацювала	11	Україна піднялася на 7 позицій у світовому рейтингу конкурентоспроможності	22
Защита окружающей среды – путь к новому качеству жизни. Александр Рудаков	13	Оцінка економічної ефективності програм КСВ: нові підходи	22

Над номером працювали:

Автор ідей та головний редактор – Людмила Жук
Журналісти – Олеся Куриляк, Віталій Княжанський, Марина Семенова
Художній керівник – Лариса Гур'єва

Дизайн і верстка – Ірина Шеліхова, Анатолій Ардатеєв
Фоторедактор – Ірина Шеліхова
Видавець – Український союз промисловців і підприємців

Думка авторів і думка редакції можуть не співпадати.
Редакція має право на редагування і скорочення матеріалів.

Всі права захищені.
© УСПП 2013 р.

На нещодавньому засіданні Правління Українського союзу промисловців і підприємців йшлося про загрозу стагнації вітчизняної економіки та заходи, які мають цьому запобігти. Висновки лідерів об'єднань ділової спільноти, роботодавців, представників компаній та підприємств, науковців, експертів свідчили: ділова спільнота дуже стурбована погіршенням економічного клімату та вимагає рішучих дій. Ретельний звіт з обговорення головного питання — «Державна програма активізації економіки на 2013-2014рр.» читайте нижче.

Що важливого відбулося на Правлінні?

- Членами УСПП стали ТОВ «Теско», корпорація «А.Д.К. — Юкрейн», ПАТ «Сітронікс інформаційні техно-

логії Україна», ТОВ «ЕРБІС», ТОВ «Б2Ю-Центр», Асоціація з сприяння розвитку будівельної хімії спеціального призначення в Україні, Союз промисловців і підприємців Туреччини та України.

- Голову комісії УСПП з питань економічної політики Юлію Дроговоз делеговано до складу громадської ради при Міністерстві доходів і зборів.

- Організований департамент УСПП з впровадження екологічних проектів Українсько-литовської ділової ради на громадських засадах, директором якого став Олександр Рудаков.

- Створена Робоча група УСПП — Торгово-промислова палата України, керівникам регіональних відділень УСПП та регіональних ТПП направлено спільного листа з пропозицією укласти угоди про співпрацю.

Програма активізації економічного розвитку має запрацювати

Анатолій Кінах, президент УСПП, народний депутат України

Економічна ситуація в нашій державі є такою, що викликає стурбованість. Як і раніше, вона серйозно залежить від несприятливих тенденцій на світових ринках. Починаючи з другого півріччя 2012 року, значно погіршилася кон'юнктура на традиційний український експорт. Ця тенденція зберігається і в 2013 році, міжнародні прогнози є невтішними: в ЄС очікують падіння до 0,2%, світова економіка буде зростати, але максимум на 3,4%.

В Україні за перші 4 місяці 2013 року обсяг промислового виробництва порівняно з аналогічним періодом 2012 року знизився на 4,2%. ВВП у першому кварталі впав на 1,3%, в тому числі в галузях: металургії — на 8%, будівництві — 16%, машинобудуванні — 14%. Виходячи з цього, потрібна об'єктивна діагностика процесів, ретельна розробка подальших заходів з тим, щоб зупинити негативні тенденції. Ми абсолютно солідарні з президентом і урядом країни, які вважають, що в умовах подальшого погіршення світової кон'юнктури на український традиційний експорт максимального значення набуває ефективний розвиток внутрішнього ринку, зростання конкурентоспроможності вітчизняного виробництва.

УСПП, Економічна рада брали дуже активну участь в підготовці Державної програми активізації економічного розвитку України. Ця програма була сформована на базі Державної програми розвитку внутрішнього виробництва, яка була прийнята в 2011

році. На жаль, більша частина заходів цієї програми нині не виконана.

Не можна допустити подібного сценарію щодо Програми активізації економічного розвитку. Ми ведемо глибокий системний аналіз її реалізації, уряду був наданий додатковий пакет наших пропозицій з конкретизації її положень. Висновки такі: в разі формального ставлення до Програми ми ризикуємо закінчити 2013 рік невдало. Про це говорять й міжнародні експерти, включаючи Світовий банк, МФВ, які прогнозують економічне зростання для України від 0% до 1,5% (ЄБРР видав прогноз мінус 0,5%). Це вимагає від нас усіх, включаючи представників влади і бізнесу, політичної відповідальності, принциповості і мужності, великої системної роботи. Програма не має бути набором декларацій, вона повинна перетворитися на документ прямої дії.

Державний бюджет поточного року затверджений з показником зростання ВВП на 3,4%. Як бачимо, з прогнозами експертів це не дуже корелюється. Тому ми підтримуємо жорстку позицію президента України — уряду разом з ВРУ необхідно переглянути державний бюджет поточного року, оптимізувати його структуру, напрямки, обсяги. Якщо перегляд затягуватиметься, прояви системної кризи будуть тільки поглиблюватися.

Що маєєся на увазі? Отже, уряд працює в рамках затвердженого бюджету, який на сьогоднішній день не відповідає економічним реаліям. Для виконання доходної частини він вимушений брати зовнішні займи, з причин загальної кризи — на несприятливих умовах. Він намагається вирішити бюджетні проблеми через розміщення цінних паперів на внутрішньому фінансовому ринку, щоб потім спрямувати кошти чи то на погашення попередніх боргів, чи на поточне споживання. Але таким чином проблема дефіциту фінансів лише загострюється, бо банки простимульовані працювати з паперами уряду за ставкою 12-14% річних, для них рухатися в бік реальної економіки, кредитування середньострокових чи довгострокових інвестиційних проектів — це зайвий ризик. Треба розірвати замкнуте коло — боротьба з дефіцитом фінансових ресурсів без вкладання у виробництво лише поглиблює дефіцит.

Повернемося до Державної програми. Безумовно, вона має бути націлена на покращення інвестиційного клімату, для чого необхідно вирішувати питання правового захисту інвестора та власника. В 2012 році в Україну поступило прямих чистих іноземних інвестицій 4,1 млрд. дол., але з цієї суми 3,9 млрд. дол. — з Кіпру. За перший квартал ц.р. надійшло на 13% менше, ніж за аналогічний період минулого року. УСПП відновив діяльність Ради з корпоративної безпеки, у яку ввійшли представники державних структур, асоціацій, об'єднань,

юристи, експерти. Ми проводимо серйозну роботу з тим, щоб корпоративна безпека була в центрі уваги держави, і таким чином був забезпечений сприятливий інвестиційний клімат.

Однією з обов'язкових складових Програми є недопущення фінансового, силового тиску на платників податків. Ця тема є дуже серйозною в момент адміністративних змін – створення Міністерства доходів і зборів. Нині нам необхідно формувати умови партнерських відносин з фіскальними, контролюючими, силовими структурами України з тим, щоб захищати права платників податків і створювати рівноправні відносини з держорганами. Ми працюємо над пакетами законодавчих ініціатив, ряд вже зареєстровано в парламенті. Вони стосуються удосконалення системи оподаткування, проблематики авансових платежів, повернення негативного сальдо ПДВ, об'єктивного тлумачення так званих неправочинних дій платників податків тощо. Маємо надію на підтримку законопроектів Верховною радою.

УСПП підписав договір з Незалежною асоціацією українських банків. Мета в нас одна – спростити доступ вітчизняного товаровиробника до кредитних ресурсів. При цьому ми розуміємо: важливо, щоб уряд та НБУ вийшли на спільні конкретні дії – створення програми поступового поновлення кредитування виробників. Це має дуже серйозне значення в умовах наближення підписання Угоди про асоціацію з ЄС та вільну торгівлю. Буквально за півроку перед промисловцями можуть відкритися нові широкі можливості, нові ринки. Дуже важливо, щоб ці шанси не були втрачені через неконкурентність продукту, яка обумовлена високою енергоємністю, низькою продуктивністю праці, дорожнечою кредитів тощо. До речі, в Державній програмі активізації економічного розвитку цьому питанню приділяється велика увага. Зниження вартості кредитних ресурсів передбачається за рахунок бюджетної підтримки пріоритетних галузей, створення державного банку розвитку, програм державно-приватного партнерства. Але, на жаль, на практиці річна облікова ставка Національного банку України – 7,5%, річна реальна ставка рефінансування комерційної банківської системи складає 8,5%, а фактична зашкалює за 15-20%. Це абсолютно неприпустима ситуація з точки зору класичних законів економіки і фінансів. З цієї проблематики УСПП також спрямував пакет пропозицій до президента, уряду і НБУ.

Необхідно, щоб важливі вимоги Державної програми активізації економічного розвитку – просування імпортозаміщення, локалізації виробництва – не залишилися в черговий раз намірами чи гаслами. Україна втрачає робочі місця, цілі галузі промисловості у зв'язку з відсутністю чітких механізмів сучасного державного протекціонізму, невміння втілювати конкретні програми імпортозаміщення. Що, наприклад, заважає державі затвердити програму розвитку залізничного транспорту, маючи позитивні результати іспитів двох зразків двохсистемного швидкого електропотягу Крюківського вагонобудівного заводу? Таких електропотягів Україні потрібно як мінімум 80-90 одиниць. Локалізація виробництва складає 70%, можуть бути створені тисячі і тисячі робочих місць. Це треба робити негайно, разом шукати джерела ресурсів.

Торкнемося автомобілебудування, спад виробництва в якому за 4 місяці цього року склав 60%. Ось приклад з Російської Федерації. В минулому році на внутрішньому ринку 62% всіх реалізованих автомобілів були зібраними всередині країни виробництвами з різним рівнем локалізації. Росіяни побудували 18 сучасних автомобільних заводів, зараз до них додаються

ще 4. Ось результат кропіткої роботи з локалізації, імпортозаміщення, коли створюються умови для інвесторів, коли держава вміло захищає внутрішній ринок. Аналогічні проблеми – в сфері авіабудування, сільськогосподарського машинобудування тощо.

Державна програма активізації економічного розвитку повинна бути чітко диференційована за напрямками, кожний з них повинен містити механізми локалізації, імпортозаміщення, застосування критичного імпорту, вексельного обігу, який би давав можливість відрахувати 20% вартості обладнання чи сировини, яка імпортується в Україну. Без такої деталізації Державна програма економічного розвитку залишиться декларативним документом. Гаяти час неможна. Ми пропонуємо уряду разом створити моніторингову групу, яка слідкуватиме за етапами, результатами виконання найважливішої для держави Програми.

Поштовху потребує малий і середній бізнес. В березні минулого року за нашої ініціативою був прийнятий закон про державну підтримку розвитку підприємництва в Україні. Він передбачав доступ до кредитних ресурсів, зниження ставок, страхування ризиків, спрощення дозвільних процедур. На жаль, цей закон працює максимум на 10-15%. Запропонувавши ретельний аналіз стану справ, ми звернулися до президента України з проханням посилити контроль за виконанням закону.

Найважливіше питання – оптимізація умов членства України в СОТ. В свій час за нашою ініціативою уряд підготував ряд пропозицій, вони зараз знаходяться на розгляді в структурах СОТ. Дуже слушно, що буквально днями президент України видав указ про створення Державної комісії з оптимізації умов членства України в СОТ. Я маю честь бути в складі цієї комісії. Ми будемо об'єднувати зусилля і серйозно працювати над умовами рівноправної конкуренції, підтримки ризикованих галузей економіки країни, захисту внутрішнього ринку. Ця робота буде спиратися на пропозиції ділової спільноти, експертів, аналітиків.

Не можна не торкнутися проблеми монополій, перш за все – тарифів на електричну енергію. Хмельницьке та Полтавське регіональні відділення УСПП б'ють на сполох: ситуація стає неприпустимою, за рахунок перехресного субсидування задля підтримки населення швидкими темпами зростають ціни для промисловості. Таким чином велика частина вітчизняних підприємств стає неконкурентоспроможними. Ми будемо домагатися більш обґрунтованої з економічної точки зору політики цін, тарифів на електричну енергію.

Життя підтверджує, що в умовах ринкової економіки велике значення має цивілізований лобізм. Весь час, незалежно від політичної кон'юнктури ми

розглядали його як поглиблення прозорого діалогу влади і бізнесу, вміння разом приймати оптимальні рішення, які відповідають законам економіки і фінансів, в яких максимально присутній досвід, талант українських менеджерів. На жаль, вимушені констатувати, що частина бізнесу розглядає владу як помічника у формуванні сприятливих для себе умов за межами рівноправної конкуренції чи антимонопольного законодавства. Владу вбачають сходиною до ресурсів, до збагачення. Це неприпустимі речі, і ми будемо з ними рішуче боротися. Україна має розвиватися як сучасна держава, спираючись на цивілізований лобізм, на високий рівень державно-приватного партнерства, на корпоративну соціальну відповідальність бізнесу. Лише таким чином ми будемо рухатися вперед.

Економіку необхідно навчити зростати

Ярослав Жаліло, перший заступник директора Інституту національних стратегічних досліджень

Другий рік поспіль в Україні відчуваються наслідки економічної стагнації. Прогнози міжнародних організацій досить песимістичні, досягнення урядового прогнозу — зростання ВВП в 2013 році на 3,4% — здається вельми проблематичним. Такі фінансові показники, як нульова інфляція, поліпшення платіжного балансу, курсова стабільність науковцями значною мірою сприймаються як передвісники стагнації, а не як ознаки оздоровлення. Тому активізація розвитку економіки — це завдання часу, від якого критично залежать стійкість банківської системи, наповнення і виконання державного та місцевих бюджетів, дотримання Україною зовнішніх боргових зобов'язань.

Треба зважати на те, що сьогодні в Україні є низка можливостей, які дозволяють говорити про потенціал зростання і можуть бути реалізовані за допомогою відповідної державної політики. Це кошти, які нагромаджені в комерційних банках, це зниження динаміки імпорту і поліпшення стану платіжного і зовнішньоторгівельного балансу, це результати інвестиційних вкладень 2011-2012 років, зокрема, в інфраструктурну і комунальну сфери, це розвиток локальної економічної активності на регіональному рівні, посилення дієздатності регіональних еліт, що спостерігається протягом останніх декількох років. Зрештою, це нульова інфляція, яка дає простір для різноманітних монетарних інструментів активізації економіки. Завдання розблокувати цей потенціал, реалізувати сприятливу для зростання політику — ось про що треба говорити.

Власне кажучи, нашій державі, бізнес-спільноті

треба навчити економіку зростати. Якщо ми говоримо про Державну програму активізації економічного розвитку України, то у преамбулі саме це і написано — «забезпечити зростання на засадах модернізації, запровадити нові підходи до модернізації». На жаль, на практиці це завдання програми поки що не виконується. Програма активізації економіки, об'єктивно кажучи, це навіть крок назад у стратегічному плануванні.

Програма концентрується здебільшого на розподілі у ручному режимі коштів на держзакупівлі, на державі гарантії, визначає кількість вагонів, квадратних метрів чи тонн, які треба розбудувати, закупити, виготовити. Це не останній рік у господарському комплексі, яка може сприяти збільшенню певних показників, але жодним чином не впливає на здатність самої економіки зростати. Поруч з Програмою існує План, який містить завдання щодо реалізації державної політики на 2013-2014 роки. Якщо проаналізувати ступінь деталізації і акценти, які ставляться в його рамках, складається враження, що це випадковий підбір, який не створює враження системного підходу.

Скажімо, такий потужний момент, як забезпечення оптимального рівня інфляції, який не перешкоджатиме економічному розвитку країни. Передбачено всього два заходи: узгоджена політика Кабміну і Національного банку та забезпечення розвитку внутрішнього фінансового ринку. За змістом це просто загальна фраза. Ще один найважливіший момент — забезпечення фінансової стабільності, яка нині набуває неабиякого значення через ризики банківського сектору — побудову депозитної піраміди, слабку динаміку кредитування тощо. Як же Програма пропонує забезпечити фінансову стабільність? Передбачено три завдання: створення групи високого рівня з питань оцінки фінансового стану, внесення рекомендацій для розгляду на засіданні цієї групи, збільшення внутрішньої пропозиції державних цінних паперів. Такі заходи навіть не потребують коментарів — формальний підхід тут є абсолютно очевидним.

У розділі підтримки національного виробника половина заходів чомусь стосується аграрного сектору економіки країни. Щодо легкої промисловості, цього недорозвинутого, недооціненого за важливістю комплексу, то йому присвячені всього два завдання, причому одне із них стосується виробництва вовни.

На жаль, в програмі не йдеться про галузі нематеріального виробництва, туризм, модернізацію соціальної політики. Викликає подив розділ, який називається «Структурні реформи в стратегічних секторах», який де-факто присвячений тому, яким чином оновлюється рухомий склад, забезпечується розвиток секторів зв'язку, залізничного транспорту, але в жодному разі не йдеться про зміну структури управління.

Розділ, який присвячений збільшенню експорту, робить ухил на залучення ресурсів міжнародних фінансових організацій та донорів. Жодним словом не сказано про такий очевидний і давно уже затребуваний в Україні інструмент, як експортне кредитування.

Цей перелік проблем можна продовжувати. Не хочу стверджувати, що програма не потрібна, це однозначно необхідний документ, але він не відповідає на головне питання — яким чином оперативно, найшвидшими темпами забезпечити активізацію економічного зростання.

Хотів би просто у вигляді програмних, рекомендаційних тез назвати принципові моменти, які, на нашу думку, мали б бути предметом широкого обговорення, лобювання, результативного діалогу між промисловцями, підприємцями та урядом. Саме вони,

на наш погляд, мали б навчити економіку зростати.

Отже, серед них:

- необхідність фінансової підтримки експорту, експортного кредитування і страхування;
- розбудова внутрішнього оптового та роздрібного ринків, впровадження жорсткого контролю конкуренції ринків і протидія контрафактній і контрабандній продукції;
- побудова системи «довгих грошей», інвестиційного та інноваційного кредитування, співпраця між промисловими та фінансовими секторами;
- реорганізація системи бюджетного інвестування. Добрий почин, закладений в програмі, — створення державного банку розвитку, має бути продовжений зокрема через створення фонду регіонального розвитку як відокремленої фінансової установи, яка могла б залучати в тому числі кошти міжнародної допомоги.
- реорганізація системи національних проектів;
- цільове впровадження програм енергозбереження і поліпшення системи життєдіяльності населення, модернізація комунальної сфери;
- розвиток постіндустріальних секторів, сфери послуг, туризму, виробництва програмного продукту, консалтинг, соціальне підприємництво, які спроможні в швидкий термін і при відносно незначних грошових вкладах забезпечити суттєвий внесок в доходи населення, в динаміку ВВП, зрештою — в розвиток національного багатства.

Думаю, що саме такі напрямки мають увійти в Програму, щоб посилити її. Дуже важливо забезпечити максимальну співпрацю в Союзі промисловців і підприємців провідних сил бізнесу, консалтингових організацій, науки для того, щоб виробити програмні засади активізації економічного розвитку, змінити структуру національної економіки та зорієнтувати її на сучасне, орієнтоване на посткризові виклики зростання.

«Перехресного субсидування» не має бути

Іван Дунець, голова Хмельницького РВ УСПП

Згоден з тим, що Державна програма активізації економічного розвитку України потребує удосконалення. На жаль, в неї немає ефективних завдань щодо зайнятості, збереження існуючих та створення нових робочих місць. Якщо в Державній програмі таке відсутнє, то й на місцях, включаючи обласні і районні адміністрації, цьому не приділяють достатньої уваги. Насправді, робоче місце — це велика цінність, воно дороге коштує, потребує постійної підтримки, сприятливих умов тощо. Тому необхідна дуже грамотна, сучасна державна політика зайнятості, яка конкретизо-

вана завданнями для регіонів. Всі бачили восени, що робилося в Іспанії, Греції, Франції, де безробіття добігло 27%. Не буває лиха без добра, тому поки нас підтримує тіньова економіка. Але ця подвійна бухгалтерія дуже скоро закінчиться. Тому питання номер один Державної програми — це робочі місця, їх збереження та збільшення.

Хотів би підтримати необхідність впровадження програм імпортозаміщення, організації на території України підприємств з серйозними іноземними інвестиціями. До 80% фондів вітчизняних машинобудівних виробництв зношені, тому на наших доморожених «тавріях» сучасні «мерседеси» не наздогнати, тим більше, що технології вдосконалюються прямо на ходу. Співпраця з іноземними компаніями, політика залучення інвестицій врятує ситуацію. Але права інвестора мають бути серйозно захищені, механізми такої співпраці — більш ретельно, у стимулюючому ключі — прописані, якщо треба, в законах.

Нині болюче питання, і воно також має знайти своє відображення у Програмі — це ціни і тарифи на електроенергію для промисловості. В 2011 році НКРЕ підвищив вартість енергії в 8 разів, підвищення склало 27,7%, в 2012 році — в 4 рази, підвищення — 8,4%, за 5 місяців 2013 року — на 6,8% плюс ще 2% добавили. Загалом за останні 5 років ціна електроенергії для промисловості виросла в 2,3 рази. В Україні для промисловості ціна на електроенергію вище, ніж у Франції, Голландії, Швеції, Польщі. Нині ми думаємо, як конкурувати з Євросоюзом, коли восени підпишемо угоду про зону вільної торгівлі з ним. Як ми за таких умов зможемо виробити конкурентоспроможну продукцію? Нині промисловість сплачує 584 дол. за 1000 кубів природного газу. Кажуть — економте, останнім часом виробництва Хмельницької області знизили споживання газу на 30%. Але продукт не можна виробити зовсім без енергоносіїв. Як конкурувати, навіть теоретично, наприклад, з Німеччиною, якщо там споживають газ за 320 дол.?

Треба дуже серйозно займатися проблемою енергоносіїв, це база, від якої залежить майбутнє. Зрозуміло, що вартість енергії напряму впливає на вартість металу, сировини тощо. Прошу підтримати нашу пропозицію про мораторій на ціни і тарифи на електроенергію для промисловості.

Прошу також закликати НКРЕ до більшої відкритості, прозорості в роботі. Чому, за якою логікою так швидко зростають ціни? Я розумію, населення не чіпають, тому що його платоспроможність низька. Але перехресне субсидування не може бути нескінченним, між споживачами має бути встановлений хоча б якийсь паритет. У Франції ціна електрики для промисловості

становить 9,41 центи за кВт/год., а для населення — 18 центів, в Голландії відповідно — 9,52 та 24 центи. Певно, не випадково в світі склалася така практика, коли населення частково фінансує промисловість. Для того, щоб бути конкурентоспроможними, треба нехай поступово, з врахуванням гостроти соціального фактору, а ще краще — платоспроможності різних верств населення, міняти ситуацію в промисловості.

На жаль, не стає менш гострою проблема оподаткування. За даними Світового банку, ми займаємо тут 165 місце серед 185 країн. Говорять, малий, середній бізнес, виходьте з тіні! Якщо вийдуть, вони завтра просто загинуть. На початку року почався процес щодо зменшення єдиного соціального внеску до 18%, навіть 16%. Чомусь зараз це все затихло, але я глибоко впевнений, що якраз такий крок що дав би можливість національному виробнику покращити свій фінансовий стан.

Потрібна допомога УСПП з так званим списком №1, коли пенсіонерам за шкідливі умови праці платили діючі підприємства. В акціонерному товаристві АДВІС, де я працюю директором, 10 років тому було два ливарних цехи. Усі робітники працювали в шкідливих умовах, і нині підприємство сплачує їм частину пенсії. Це лягає важким тягарем на собівартість продукції, обмежує господарські можливості заводу. Колись уряд підготував законопроект з відміни такого порядку, його передали в ВРУ та досі не прийняли. Ось і виходить: єдиний соціальний внесок — 39%, близько до половини ФОП, з нього 32% йде в пенсійний фонд. Крім того, нам нараховують 65% єдиного соціального внеску через всі пенсії, які треба виплатити людям з шкідливими умовами виробництва. Думається, проблема потребує скорішого рішення.

Підприємницький клімат — поняття складне, багаторисне. Якщо хочемо його покращити — дрібниць не має бути, «перехресним субсидуванням» тут не обійтись.

Промисленникам необхідно слідить за виконанням законов

Владимир Филонов, заступник голови
Кримського республіканського регіонального відділення
УСПП

Хотел бы остановиться на том, что реально мешает развитию отечественного производителя. Промышленники и предприниматели возражали против авансовых платежей налога на прибыль, однако с 1 января текущего года их в размере 1/12 приходится платить. Сейчас акционерным обществам, у которых

есть государственная доля, предлагают авансом платить процент с дивидендов — в размере 15% от суммы, декларируемой в отчетном квартале. С введением нормы ежемесячной уплаты эти суммы будут учитываться и по годовой декларации, и не факт, что если по году случится переплата, налогоплательщик получит свои средства назад. Надо ли говорить, что такие нормы налоговой практики вымывают оборотные средства предприятия, тормозят не только его развитие и модернизацию, но даже текущую деятельность.

К сожалению, часто отечественный производитель не имеет возможности реализовывать свою продукцию на внутреннем рынке на честных конкурентных условиях. К примеру, сегодня ни для кого не секрет, что торговля, в особенности товарами народного потребления, в стране монополизирована. Всем известна сеть магазинов «Эпицентр». Для того, чтобы со своей продукцией войти в конкретный магазин этой сети, нужно заплатить «входной билет». По нашим подсчетам, наценка торговой сети составляет 35%. Однако считается хорошей ситуацией, когда производитель имеет рентабельность в размере 10%. О какой выгоде можно говорить? После продажи средства возвращаются производителю в течение 90 суток, и потом, как правило, он должен внести еще 11% для маркетинговой деятельности сети. Разве это выгодно? А ведь это наши внутренние дела, нет ни таможни, ни квот, ни требований ВТО... Почему за таким положением не следят антимонопольные структуры?

Конечно, ратуя за новые законы, необходимо добиваться, чтобы работали старые. К сожалению, часто нормы законов побеждает целесообразность. Уже 4 года действует закон об акционерных обществах. В соответствие с ним все АО до 30 апреля текущего года должны провести собрания акционеров. У части акционерных обществ, в том числе у ПАО «Завод Фиолент», одним из собственников выступает государство, иногда у него контрольный пакет акций. В связи с многочисленными административными изменениями в структурах исполнительной власти сегодня непонятно, управляет ли государственным пакетом фонд госимущества или государственный концерн «Укроборонпром». Чтобы сделать какой-то шаг, АО обращается в Кабинет Министров Украины, в том числе — за назначением проведения ежегодного собрания акционеров. На сегодня факты таковы: ни одно акционерное общество с государственным пакетом акций собрание не провело, поскольку КМУ его не согласовало. Требования закона об акционерных обществах нарушены, а причина банальна — правительство не смогло определить, кто должен представлять государство.

По закону, если собрание не проведено, миноритарный акционер не может получить дивиденды. Однако согласно другому закону — об управлении объектами госсобственности, до 30 июня акционерное общество должно выплатить дивиденды государству в размере не ниже 30% даже в случае несостоявшегося годового собрания. И вот на выполнении этого закона, как вы понимаете, государство уже настаивает. Где же равенство, где честное партнерство, как такое сотрудничество может быть привлекательным для частного инвестора?

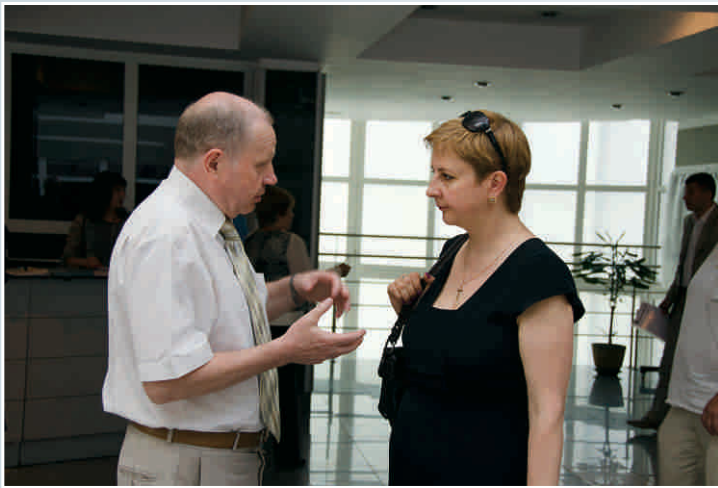
Думається, УСПП прийшло время поставить перед собой более сложную задачу. Принятие правильных, стимулирующих производство законов — важная вещь, но еще важнее — следить за выполнением, а главное, контролировать реализацию уже принятых. Давайте вместе подумаем, каким образом ее можно решить.

Грамоту Верховної ради України отримав генеральний директор ПрАТ «Луцький домобудівельний комбінат» Руслан Вайман.

Протокол спільних дій підписали Український союз промисловців і підприємців та Торгово-промислова палата України.

Віце-президент УСПП Олександра Бладзевич та виконавчий директор РВ УСПП у Волинській області Юрій Анцух обговорюють програму «Доступне житло».

Голова Комісії УСПП з питань економічної безпеки Олександр Дічек та ректор Європейського університету Іван Тимошенко.

Виконавчий директор РВ УСПП в Чернігівській області "Полісся" Володимир Козирев, голова Правління регіонального відділення УСПП Сумщини Олександр Папуть та виконавчий директор РВ УСПП в Харківській області Едуард Набока.

Під час заходів, які проводить УСПП, завжди можна знайти корисні знайомства.

На щорічній квітковій виставці «Flowers & Hortech».

ДП «Антонов» отримало нагороду «Гордість нації».

В УСПП було презентовано електронний торговий майданчик www.b2b-center.uspp.ua.

Під егідою УСПП відбулося обговорення проблем законодавства щодо ГМО.

Перший віце-президент УСПП Сергій Прохоров та віце-президент УСПП Валерій Пекар взяли участь у відкритті XVII міжнародної виставки **elcomUkraine 2013**.

До дня захисту дітей під патронатом УСПП відбувся благодійний бал-показ авторських колекцій одягу «Квітучий світ дитинства».

УСПП та НАБУ домовилися про співпрацю

Український союз промисловців і підприємців та Незалежна асоціація банків України співпрацюватимуть над питаннями розвитку та реалізації промислової, інноваційно-інвестиційної і банківської політики, удосконалення фінансово-кредитної і податкової систем, оптимізації структури національної економіки, залучення кредитних ресурсів та інвестицій в економіку України. Відповідну угоду підписали президент УСПП Анатолій Кінах та виконавчий директор НАБУ Сергій Мамедов.

«Наша найближча перспектива — це зниження рівня кредитних ставок для промисловості до рівня 12%. Але це можливо зробити тільки розумними економічними методами, за законами ринкової економіки. Якраз на це направлена наша Угода про співпрацю. Крім того, ми будемо приділяти серйозну увагу питанням валютно-курсової політики, сформулюємо ряд пропозицій для уряду», — зазначив Анатолій Кінах.

Дана Угода дасть можливість банкам краще й повніше розуміти потреби своїх клієнтів, а бізнесу — можливості банків, каже Сергій Мамедов. «Оперативний обмін поточною та аналітичною інформацією допоможе розуміти існуючі та нові тенденції в різних регіонах країни, гнучко реагувати на зміни в нагальних потребах клієнтів і планувати співпрацю на перспективу. Так банки зможуть розробляти більш якісні і затребувані продукти», — вважає він.

Серед іншого, Угода про співробітництво між УСПП та НАБУ передбачає спільне проведення семінарів, конференцій та круглих столів, розширену інформаційну співпрацю.

К вашим услугам – торговля B2B

17 мая между Украинским союзом промышленников и предпринимателей и компанией B2B-Center было подписано соглашение о сотрудничестве и создании совместной электронной торговой площадки (ЭТП). О перспективах ЭТП рассказывает директор по маркетингу компании B2B-Center Марина Макарова.

В чем состоит суть сотрудничества компании B2B-Center и Украинского союза промышленников и предпринимателей?

Украинский рынок электронных торгов сегодня активно формируется. Сотрудничество B2B-Center с Украинским союзом промышленников и предпринимателей позволит ускорить его развитие. Наша миссия —

формирование в Украине цивилизованного рынка электронной торговли — как раз и совпала с задачами УСПП многосторонне помогать развитию украинских компаний. Что собой представляет совместная электронная торговая площадка УСПП и B2B-Center?

Она предлагает компаниям-членам УСПП полный набор услуг системы B2B-Center, доступ к 125 тысячам ведущих мировых поставщиков и заказчиков из 110 стран мира, а также дополнительные сервисы, которые будут последовательно внедряться в соответствии с потребностями членов УСПП. Кроме того, предлагаются специальные условия подключения и работы на площадке.

Действительно ли совместная площадка для электронных торгов поможет повысить конкурентоспособность предприятий? Или это просто некое технологическое удобство?

Компания B2B-Center уже два года работает в Украине, предоставляя украинским компаниям инструменты электронной коммерции. Мы видим, что порой предприятия работают в трудных условиях — разрушены многие экономические связи, цепочки «поставщик-потребитель». Промышленность остро нуждается в модернизации основных фондов, изношенность которых в некоторых отраслях составляет до 80%. Менеджеры сталкиваются с двумя проблемами: где найти источники финансирования и как их рационально использовать. Мы предлагаем помощь в решении второй проблемы — предоставляя рациональную систему планирования и проведения закупок, которая в свою очередь помогает сэкономить в среднем 20% средств.

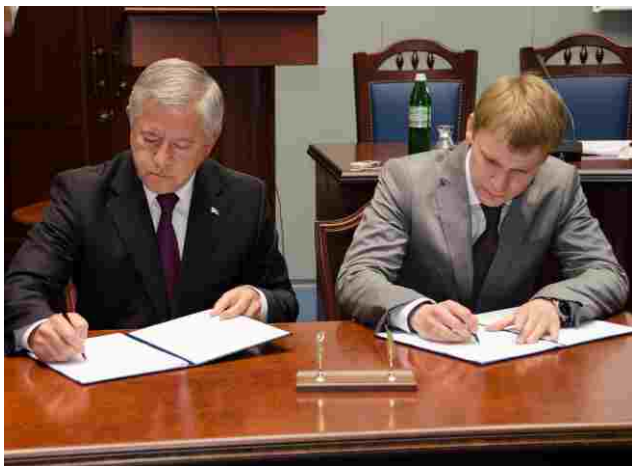
В Украине это потенциально составляет около 20 млрд. гривен экономии в корпоративном сегменте и 50 млрд. гривен в государственном сегменте в год. Такие средства могут быть направлены на развитие производства, модернизацию основных фондов, обеспечение промышленной безопасности, предотвращение роста тарифов.

Если говорить о госзаказе, то львиная доля государственных и муниципальных закупок могла бы проводиться в электронном виде, как это делается в России. По данным из открытых источников, объем госзакупок Украины составляет 400 млрд. гривен. Снижение цены контрактов благодаря использованию электронных технологий, по подсчетам российских экспертов, составляет 9-13%. Это значит, что до 50 млрд. гривен украинских бюджетных средств может быть сэкономлено посредством электронной коммерции.

Что дает электронная торговая площадка в ближайшей перспективе?

Перевод торгово-закупочной деятельности компаний-участников УСПП на специальную электронную торговую площадку позволяет сделать систему закупок более прозрачной, снизить затраты и расширить географию продаж и закупок. Для заказчиков использование системы позволит увеличить эффективность закупочных процедур и снизить стоимость закупаемой продукции и услуг благодаря широкой конкуренции среди поставщиков. Кроме того, площадка предоставляет возможность структурировать закупочную деятельность и контролировать торги.

Для поставщиков это еще и удобный способ расширить рынки сбыта, участвовать в торгах крупных заказчиков на условиях недискриминированного доступа, проводить закупки и продажи без ограничений по номенклатуре, используя разные виды торговых процедур, работать с надежными контрагентами (B2B-Center проводит проверку всех участников системы и гарантирует добросовестность своих клиентов), а также пользоваться удобными электронными сервисами, сопровождающими торговую деятельность.

Президент УСПП Анатолій Кінах та генеральний директор B2B-Center Олексій Дегтярьов підписують Угоду про співпрацю

Столько стоит пользование ЭТП?

Для участников совместной электронной торговой площадки УСПП и B2B-Center разработаны специальные партнерские тарифные планы. Минимальный платеж составляет 300 гривен. Очень важно подчеркнуть, что B2B-Center как оператор торговой площадки строго соблюдает принцип независимости: тарифы устанавливаются не в процентах от результатов сделки и не предполагают резервирования средств на дополнительных счетах, т.к. это разрушает саму идею электронной коммерции, а фиксируют период подключения к Системе и возможность проводить неограниченное количество торгов как на продажу, так и на закупку продукции, организовывать участие в торгах любого количества заказчиков.

Является ли работа на ЭТП безопасной? Были ли взломы в системе B2B-Center?

За 10 лет работы нет ни одного факта взлома системы B2B-Center, ни один наш клиент не пострадал. Другой вопрос — мошенничество. В области торгов мошенничество — очень распространенное явление, однако на электронных торговых площадках, в частности, в системе B2B-Center факты мошенничества крайне редки. B2B-Center использует эффективные многоуровневые системы проверки участников и шифрования каналов передачи данных.

Как работают специальные электронные площадки в России? Кто их пользователи?

В России система электронных торгов B2B-Center объединяет более 30 торговых площадок, работающих для различных отраслей экономики. Это энергетика, нефтехимия, металлургия, машиностроение, автомобильная промышленность, телекоммуникационный сектор, жилищно-коммунальный сектор, гражданская авиация, агропромышленный комплекс, нанотехнологии и многие другие отрасли. Функционируют региональные B2B-площадки — в Украине и в Турции. Кроме того, существуют корпоративные электронные торговые площадки B2B-Center для таких компаний, как «РОСНАНО», «Мечел», ИНТЕР РАО ЕЭС, «Башнефть», «Вертолеты России» и других.

Справка о компании B2B-Center

B2B-Center — международный центр электронных торгов, предоставляющий украинским предприятиям многофункциональный инструмент развития бизнеса за счет эффективной организации торгово-закупочной деятельности. Компания является одним из основоположников электронной коммерции в сегменте B2B. Миссия B2B-Center — создавать, развивать и внедрять идеологию электронной торговли, основанную на принципах справедливой конкуренции и применении передовых информационных технологий. B2B-Center позволяет проводить 43 вида торговых процедур на закупку и продажу товаров и услуг, в том числе торги по реализации имущества предприятий-должников. На сегодняшний день в системе участвует свыше 122 тысяч компаний из всех регионов Украины, России и более 110 стран мира. Проведено более 243 тысяч торговых процедур на общую сумму, эквивалентную более чем 559 млрд. гривен.

Ділова рада Київ-Вільнюс запрацювала

Українсько-литовська та Литовсько-українська ділові ради створені в квітні 2013 року, в рамках підписаного між Українським союзом промисловців і підприємців та Конфедерацією промисловості Литовської Республіки договору про співпрацю. Її головами є перший віце-президент УСПП Сергій Прохоров та литовський підприємець Гінтаутас Пангоніс.

Потреба в новій громадській структурі була очевидна — ділові колії України та Литви вивели обсяг торгівлі товарами та послугами в 2012 році на рівень 1,25 млрд. дол., що навіть випереджає показники докризового (2008-09 роки) періоду і є найвищими за всю історію економічного співробітництва. Допомогти живим бізнес-контактам, додати їм системного, послідовного характеру — саме цим має зайнятися нове утворення. До речі, на необхідності постійної бізнес-координації України та Литви наголошував й президент України В.Янукович під час офіційного візиту до Литви в лютому ц.р.

Діловій раді є на що спиратися в політичному сенсі — у другому півріччі 2013 року Литва головує в Європейському союзі, саме у Вільнюсі у листопаді заплановано підписання угоди про асоційоване членство України в ЄС, а також створення зони вільної торгівлі з Європою. Отже, нині навіть проста торгівельна операція відбувається в руслі підготовки України до цих важливих подій, і Литва готова поділитися своїм досвідом.

«Литва, яка сама нещодавно пройшла шлях до ЄС, чудово розуміє, що членство в Союзі не може бути самоціллю, воно лише є засобом для встановлення в країні європейських стандартів розвитку економіки, рівня життя людей. Для литовців є очевидною вигода для Європи від близькості з Україною, яка є величезним ринком, джерелом різноманітної якісної продукції, сировини, кваліфікованої робочої сили. Саме паритетні сучасні економічні контакти з Україною допоможуть ЄС знизити нинішню внутрішню напругу. Ми керуємося намірами полегшити рух бізнесу одночасно в дві сторони. Не йдеться про прагнення за будь-яку ціну потрапити в Європу, йдеться про синергію взаємо-спрямованих зусиль», — говорить президент УСПП, народний депутат України Анатолій Кінах.

Україна експортує в Литву продукцію АПК і харчової промисловості, хімії та деревини, машини і устаткування. У 2012 році зросли поставки залізничних вагонів та локомотивів. Є між нашими країнами й інвестиційне співробітництво. ЗАТ «БТБ Інвест» відкрив в Україні торговельну мережу «Новус», йдеться про постачання якісних молочних продуктів з Литви. Розширює свою присутність в нашій країні виробник продовольчої продукції група «Арві». В Литві задоволені продукцією Клайпедського заводу «Мелт воте» з виробництва замороженої та талої води за унікальної української технології, каунаським продуктом «Йодіс», який винайшов український науковець.

Є група компаній, які поки що вивчають вірогідність торговельних або інвестиційних проектів, придивляються до особливостей ведення бізнесу в дружній країні. Український союз промисловців і підприємців та Конфедерація промисловців Литви активно сприяють їм в такій справі, тепер вже — за допомогою Ділової ради. Так, литовська компанія PRECIZIKA готова разом з українськими колегами впроваджувати проекти сонячної енергії та фото-електрики, компанія ELMA потребує партнера у галузі тваринництва та виробництва м'яса птиці, Gridins Group пропонує навчання промислових альпіністів та фахівців роботи на висоті. Бажання започаткувати в Україні інвестиційний проект висловила відома компанія Traidenis, яка виробляє унікальні ємності для різних речовин, сипких продуктів та технологічних процесів, склопластикові пристрої для відлову нафти, піску та жирів.

Ще більшої актуальності у зовнішньоекономічній діяльності двох держав набувають проекти двосторонньої співпраці з виходом на треті країни. Так, в Європі є дуже відомим вантажний потяг «Вікінг», який здійснює залізничне перевезення морських контейнерів маршрутом Одеса-Клайпеда. Таким чином вантажі з Чорного та Середземного морів без перешкод потрапляють до Балтійського та Північного і навпаки. Минулого року обсяги вантажоперевезень зросли в чотири рази. Є непогані шанси й далі нарощувати масштаби проекту, тим більше що до нього прагнуть приєднатися транспортні компанії з Румунії та Туреччини, арабських країн. Меморандум про участь Туреччини у литовсько-білорусько-українському проекті вже підписаний, вантажі підуть або сухопутним транспортним коридором, або комбінованим — спочатку потягом до Іллічівська, далі морем в турецький порт Самсун. Обидва не виключають приєднання нових компаній, розширення географії перевезень.

Зацікавленість у взаємовигідному співробітництві висловили українська група компаній «Провіант» і литовська Marijampoles Pieno Konservaijs, які зайняті виробництвом молочних продуктів, перш за все консервованих. На ринках України та Литви ці компанії — конкуренти, але для ринків третіх країн об'єднання зусиль є дуже вигідним і доречним.

На переконання першого віце-президента УСПП Сергія Прохорова, Україна і Литва мають розвивати партнерство не лише на основі реалізації короткострокових проектів, а планувати співпрацю і на довгострокову перспективу. «Потрібно поглиблювати присутність українського бізнесу в Литві, латвійського — в Україні. І мова йде не тільки про зміцнення торговельно-економічної співпраці, а про розвиток спільних інвестиційних проектів в енергетиці, до прикладу, сільськогосподарському секторі, машинобудуванні, а також розбудову транспортної інфраструктури тощо. У нас є можливості виробляти конкурентоздатну продукцію й виводити її на ринки держав Євросоюзу», — підкреслив віце-президент УСПП.

На зустрічі представників українського і литовського бізнесу у Вільнюсі європейські колеги висловили побажання налагоджувати взаємовигідне співробітництво в тому числі й дипломатичним шляхом: відомо, що мережа посольств України в світі є досить потужною, і наші торговельні місії могли б підключатися до реалізації найважливіших українсько-литовських проектів.

Для того, щоб усі задуми реалізувалися, а проекти бути прибутковими та перспективними, системних комунікацій бізнес-спільнот замало. Потрібно докласти серйозних зусиль з покращення підприємницького клімату в Україні, який ще залишає бажати кращого. Нині в державі триває системна робота з адаптації торговельних, технологічних, екологічних та інших стандартів та сертифікатів до європейських зразків. Але така діяльність є досить об'ємною, потребує координації багатьох структур влади, забирає час, й виходить, що окремі сфери потерпають від неузгодженостей більше за інші. Литовські бізнесмени звернулися до УСПП з проханням вплинути на покращення податкових та митних процедур, домагатися скасування можливого квотування зернових культур та високих залізничних тарифів на перевезення сільськогосподарських вантажів тощо.

«Україну та Литву можна вважати прикладом для інших держав Європи — вони намагаються використати усі наявні позитиви своєї близькості та економічного партнерства, додаючи зусиль для системного та послідовного подолання труднощів. Ми обрали мінімум два пріоритетних напрямки — виготовлення продовольчих товарів та розвиток енергетики нового типу, і таким чином будемо рухатися далі, розвиваючи взаємовигідну співпрацю», — наголосив голова Литовсько-української ділової ради Гінтаутас Пангоніс.

Найкращим стартовим майданчиком для успішного входження України в Євросоюз назвав Литву президент Конфедерації промисловців Робертас Даргіс. «Закликаю український бізнес до розширення торговельних та інвестиційних програм. Пам'ятайте: хоча Литва й маленька, але поставивши ногу сюди, ви вже прийшли до Європи», — зауважив він.

Защита окружающей среды – путь к новому качеству жизни

Александр Рудаков, директор департамента УСПП по внедрению экологических проектов Украинско-литовского делового совета

Созданный в УСПП департамент по внедрению экологических проектов Украинско-литовского делового совета приступил к созданию совместного предприятия с литовской компанией Traidenis. К проекту присоединились ведущие украинские проектные и исследовательские институты. Создание совместного предприятия внесено в план действий межправительственной литовско-украинской комиссии по вопросам торгово-экономического и научно-технического сотрудничества – ему обеспечена государственная поддержка правительств двух стран. Что же УСПП вместе с Traidenis собираются представить украинским потребителям?

Не секрет, что коммунальное хозяйство Украины находится в удручающем состоянии. Согласно оценкам «Государственной программы активизации развития экономики на 2013 – 2014 годы», две трети основных фондов исчерпали срок эксплуатации, потери тепловой энергии и питьевой воды во внешних сетях достигают 60%, потери тепловой энергии в жилом фонде превышают 30%. Удельный расход энергоресурсов более чем в 2,5 раза превышает европейский уровень, количество аварий за последние 10 лет увеличилось практически в 5 раз.

Критический износ канализационных сетей и очистных сооружений приводит к загрязнению воздуха, грунтовых вод и водоемов и может завершиться техногенной катастрофой.

Фактически сформировался замкнутый круг: высокий уровень потерь в сетях и аварийность обусловлены крайним износом основных фондов, что требует существенных затрат на модернизацию, а привлечение финансирования на модернизацию в свою очередь проблематично ввиду высокого уровня потерь и неизменного уровня тарифов. Казалось бы, более 20 лет коммунальное хозяйство Украины находится в тупике.

Для выхода из сложившейся ситуации необходим инновационный прорыв. И технологию такого прорыва предлагает литовская фирма Traidenis, лидер рынка Центральной Европы по производству композитных сооружений биологической очистки бытовых и промышленных стоков. Фирма Traidenis имеет

17-ти летний опыт внедрения природоохранных проектов различной степени сложности в Литве, Латвии, России, Украине, Молдове, Белоруссии, Польше, Словении, Дании, Швеции, Туркменистане и даже Кувейте. За достижения в области инженерной экологии предприятие получило более 40 престижных европейских наград.

Компания Traidenis специализируется на системах биологической очистки стоков индивидуального строительства и крупных очистных системах поселков и населенных пунктов, системах сбора нефтепродуктов для железных дорог, производстве скрубберов для очистки биогаза, химически стойких емкостей для потребностей химической и нефтехимической промышленности, производстве пожарных резервуаров и систем по разведению мальков.

Очень важно, что компания предлагает системы очистки для индивидуального строительства, для домашних хозяйств, кафе, ресторанов. Предприниматель или домовладелец может стать независимым от централизованных сетей, в которых экономия выглядит весьма абстрактно, а цены на коммунальные тарифы постоянно растут, и построить отдельную систему, основанную на экологических, энергосберегающих подходах, эффективном использовании водных ресурсов.

Незаменимы очистные системы Traidenis для коммунального хозяйства поселков, населенных пунктов или новостроящихся жилых кварталов в больших городах – полностью или частично, за счет снижения нагрузки на коммунальные сети, они решают вопрос рационального природопользования на муниципальном уровне.

Внедрение модульных систем фирмы Traidenis позволяет существенно снизить расходы на модернизацию систем очистки за счет снижения стоимости монтажа и сокращения временных затрат на установку, а значит – на оплату персонала и технологического оборудования. Снижение эксплуатационных затрат и автоматизация производственного процесса как раз и создаст тот инвестиционный ресурс, который в том числе

позволит коммунальному хозяйству Украины постепенно решить свои проблемы.

Отличительными особенностями систем, изготавливаемых фирмой Traidenis, является использование композитных материалов и высокая наукоемкость применяемых инженерных и био-технологий. Модульные системы биологической очистки сточных вод с маркой «Traidenis» имеют высокую степень очистки, герметичны, водонепроницаемы. В отличие от прочих систем очистки, системы Traidenis обрабатывают стоки в широком диапазоне и характеризуются низким уровнем эксплуатационных расходов.

Корпуса емкостей из композитных материалов не подвержены температурному и химическому воздействию, имеют срок эксплуатации, превышающий 50 лет, и работают в диапазоне рабочих температур от минус 40 до плюс 120 градусов С. Легкость конструкции и монтажа, эстетичный вид, отсутствие шума, неприятного запаха, минимальные расходы электроэнергии и отсутствие климатических ограничений — эти отличительные черты продукции фирмы Traidenis делают ее востребованной в странах Центральной Европы и СНГ.

«Время показало, что ответственность перед работниками предприятия, клиентами и окружающей средой улучшает отношения с потребителями, партнерами, гарантирует долговечность и стабильность бизнеса. Для нас очень важно, какой мы оставим нашу землю нашим детям и нашим внукам», — считает генеральный директор Traidenis Сигитас Леоновичус.

Компания ставит перед собой амбициозные долгосрочные цели — преобразовать окружающую среду, сделать бассейн реки Неман самым чистым в Европе, а Балтийское море — самым чистым морем в мире.

«Мы готовы предложить свой опыт, свои знания, свои know-how Украине. Планируется открытие совместного предприятия по производству сооружений биологической очистки стоков мощностью от 2-х до 900 кубометров в сутки. Это позволит перенести производство систем непосредственно к потребителю, чтобы максимально удовлетворить потребности Украины в современных, надежных, долговечных и экологически безопасных системах.

Мы предлагаем не просто системы очистки стоков, а совершенно иной уровень качества жизни. Водоемы, в которых можно купаться, колодцы, из которых не страшно пить, чистый воздух и зеленые лужайки вместо малоэстетичных зловонных очистных сооружений, европейское качество и надежность, проверенные опытом реализации в сходных климатических условиях, долговечность, минимальные расходы на содержание — вот что предлагает фирма Traidenis», — говорит господин Леоновичус.

Конечно, повсеместное внедрение передовых технологий, новых систем потребует привлечения широких кругов ученых, специалистов, представителей бизнеса и власти, изменения подходов к экологическим проблемам. Необходимо сделать рациональное использование природных ресурсов и охрану окружающей среды приоритетной задачей общества.

Для реализации европейского подхода к защите окружающей среды необходимо изменить устаревшие технологические стандарты, действующие в индивидуальном и коллективном строительстве. Опыт реализации проектов фирмой Traidenis позволяет осуществить переход на качественно иной уровень защиты почвы, воздуха, подземных и поверхностных вод, в десятки раз снизить загрязнение окружающей среды продуктами деятельности человека. Иннова-

ционные системы просты в монтаже и обслуживании, надежны, герметичны, долговечны, имеют низкий уровень эксплуатационных расходов. Их правильно применять в местах, где есть проблемы при подключении к центральной сети канализации; где их применение позволит полностью заменить центральные сети или существенно снизить нагрузку на них; в местах, расположенных в зонах подтопления - в Крыму, горных областях Западной Украины, населенных пунктах, расположенных в поймах рек и приморских населенных пунктах.

Новый департамент УСПП уже приступил к работе. Он занимается поиском партнеров и союзников в Украине, занимается оптимизацией процесса внедрения проектов. В ближайшие дни пройдет круглый стол «Внедрение передовых технологий очистки бытовых и промышленных стоков, их влияние на экологию и качество жизни».

Депутати допомагають наблизити євроінтеграцію

Як відомо, нещодавно в парламенті України створено міжфракційне депутатське об'єднання «Європейський вибір» під головуванням Анатолія Кінаха та Валентина Наливайченка. Майже одночасно між Європейським парламентом та Верховною Радою України була організована група «Друзі асоціації», яку з європейського боку очолили депутати ЄП, віце-голова Комітету з міжнародної торгівлі Павел Залевський та Богуслав Ліберадський. Напочатку червня 2013 р. дві парламентські групи — об'єднання ВРУ «Європейський вибір» та «Друзі асоціації» — провели спільне засідання в Страсбурзі, де були обговорені конкретні кроки євроінтеграції, координація дій з підготовки Вільнюського саміту Східного партнерства.

Одне з завдань парламентських новоутворень — допомогти бізнесу, який в ситуації оголошення зони вільної торгівлі побоюється зростання конкуренції. Тим не менш за умов достатньої адаптації, стійкого курсу на модернізацію і розширення співпраці підприємці з часом отримають значні можливості для експорту, доступ на ринки третіх країн, перехід на стандарти, що панують в світі, сприятливий інвестиційний та підприємницький клімат.

Для вирішення такого завдання у парламентарів свої зобов'язання — імплементувати акти права ЄС, перенести їх до національного законодавства. Мова йде про більше 300 регламентів та директив, строки імплементации яких складають від 2-х до 7 років з моменту набуття чинності Угоди про асоціацію. Значну роботу з формування сфери технічного регулювання

мають виконати КМУ, Міністерство економічного розвитку та торгівлі.

«Український бізнес, громадяни мають розуміти, що ми знаходимося на початку шляху, який зветься «євроінтеграція». Тут ні до чого завищені очікування, ніхто не обіцяє подарунків або миттєвих результатів. Але цей шлях варто пройти, щоб отримати у підсумку розвинену економіку, верховенство права, цінності демократії. Високі соціальні стандарти, гарний стан навколишнього середовища, можливості освіти, самореалізації, впевненість у завтрашньому дні — за цим ми йдемо в Європу», — переконаний Анатолій Кінах.

Українські депутати з «Європейського вибору» разом з колегами з групи «Друзі асоціації» налаштовані подолати стереотипи, що Україна займає перед Європою позицію бідного родича з простягнутою рукою. Європейські депутати впевнені, що «старий світ» також надзвичайно зацікавлений у Україні. Велика країна з територією, більшу за Францію, населенням в 45 млн., значна частина якого — освічені та кваліфіковані люди, це не просто новий ринок. В Україні вбачають союзників, і її завдання — довести, що ми є гідними партнерами.

Депутатські об'єднання налаштовані посилити інформування українських громадян про цілі, завдання, етапи євроінтеграційного шляху. Люди змучилися від політичної риторики, але дуже цінують спілкування, подорожі, дружні контакти. Реальне спрощення візового режиму з Європою, на думку депутатів, зміцнить симпатії українців до «Європейського дому», посилить довіру та взаєморозуміння.

На півдорозі

Відповідаючи наприкінці квітня на питання соціологічної служби Центру Разумкова, за яким інтеграційним напрямом має йти Україна, 41,7% українців (з 2010 опитаних) висловилися за вступ до Євросоюзу. Але при цьому тільки 5,3% визнали рівень своїх знань про ЄС високим, тоді як 43,5% назвали його низьким. Виходить, ми йдемо до ЄС начебто із зав'язаними очима, за істотного дефіциту інформації. Чи не призведе це до необгрунтовано завищених результатів і потім до розчарувань? Щоб цього не сталося, і Україна, і Євросоюз вдається до серйозних заходів з поліпшення поінформованості наших громадян про вигоди і проблеми, які отримає Україна після підписання договору про Асоціацію з ЄС і такої її складової, як угода про поглиблену і всеосяжну зону вільної торгівлі між Україною та ЄС.

Але поліпшення поінформованості населення це далеко не єдиний напрям, за яким розвивається зараз співпраця між Україною та ЄС. Вживаються також додаткові заходи з виконання програми галузевої підтримки під назвою «Сприяння взаємній торгівлі шляхом усунення технічних бар'єрів у торгівлі між Україною та Європейським Союзом». Цій меті було підпорядковано і тематику міжнародної конференції у Києві, яка розглянула проблеми реформування системи технічного регулювання в Україні після укладання угод про Асоціацію і ЗВТ.

Як відзначив урядовий уповноважений з питань європейської інтеграції Валерій П'ятницький, у проекті про ЗВТ розділ щодо технічного регулювання є одним з ключових. Він відкриває для України реальні можливості присутності на європейському ринку, інакше наш виробник не може бути успішним. Йдеться про сферу нетарифного врегулювання, в якій, як відзначив П'ятницький, «сьогодні знаходяться основні бар'єри для вільного руху українських товарів». Урядовий

уповноважений підкреслив, що Міністерство економічного розвитку й торгівлі веде в цьому напрямку наполегливу роботу, але «успіхи в цій сфері, на жаль, не є досить істотними».

У матеріалах конференції вказується, що система технічного врегулювання може мати несприятливий вплив на розвиток торгівлі України з Євросоюзом. Адже головним завданням органів державної влади є розміщення на ринку безпечної вітчизняної й імпоротної продукції. Це досягається за допомогою комплексної системи технічного регулювання, включаючи відповідне законодавство й стандарти.

В Європі після 1985 року ввели в дію нову концепцію системи технічного регулювання, яка отримала назву «Новий підхід». Вона дає достатню свободу дій у напрямку інноваційного розвитку і диференціації продукції, дозволяє скоротити виробничі витрати, зберігаючи при цьому належний рівень безпеки продукції. На конференції «Новий підхід» назвали історією успіху, який заклав основи для розвитку реального єдиного ринку ЄС без внутрішніх бар'єрів у торгівлі. Численні дослідження показали, що гармонізація технічного регулювання, над чим ще належить працювати Україні, дозволяє скоротити витрати на торгівлю. Згідно з оцінкою ефективності єдиного ринку ЄС, а також останнього розширення ЄС, гармонізація техрегулювання дозволяє отримати в короткостроковому періоді дохід у розмірі 2-5% ВВП, а в довготривалому періоді — 10% ВВП.

Сьогодні формування інституційної і законодавчої бази у сфері технічного регулювання знаходиться, на думку європейських експертів, на завершальній стадії. Проте цей процес, мабуть, іде не такими темпами, на які розраховують в ЄС. У зв'язку з цим цього року наша країна продовжує працювати над ухваленням раніше Програмою усунення технічних бар'єрів. У її рамках ЄС виділив Україні 39 мільйонів євро для фінансування існуючої системи техрегулювання. Чи отримає Україна від цих коштів конкретну віддачу? У матеріалах конференції знаходимо такий конкретний приклад. Чисельність населення України становить 45 мільйонів чоловік, тоді як у Швейцарії, що має з ЄС угоду про ЗВТ, всього 7,3 мільйона чоловік. Проте обсяг торгівлі товарами між Україною та ЄС 2011 року склав 36 мільярдів євро, а між Швейцарією та ЄС — 212 мільярдів. Різниця вельми істотна.

Але рівень інтеграції України з ЄС після підписання поглибленої і всеосяжної угоди про ЗВТ, відзначає керівник торговельно-економічної секції представництва ЄС в Україні Ніколас Бердж, набагато глибший за звичайну таку угоду. За його словами, сьогодні українські експортери зазнають значних витрат під час експорту своєї продукції до Європи. А після

підписання відповідної угоди, на думку представника ЄС, зниження тарифів істотно вплине на агропромисловий і металургійний сектори України. 95 % імпорتنих мит для України будуть нульовими, й українські товаровиробники завдяки цьому зможуть заощадити близько 487 мільйонів євро на рік. Останні 5% тарифів буде, за словами Берджа, знижено на 50%. «Відкриваються ринки для українського експорту й імпорту до Європи. — прогнозує експерт і додає, — Також сільськогосподарський сектор України зможе заощадити 330 мільйонів євро».

«У відносинах між Україною та ЄС, — продовжує Бердж, — відбудеться не лише економічна й торговельна революція, але й інвестиційна. Експортні тарифи будуть повністю заборонені, коли угода увійде в силу, відзначає експерт. Скорочені тарифи призведуть до зростання конкуренції, а це, у свою чергу, забезпечить зниження цін для споживачів», — відзначає Бердж, але при цьому додає, що «багато українських компаній побоюються цих змін, оскільки сьогоднішні тарифи їх захищають». «Я переконаний, що з часом нові технології імпорту збільшать обсяги виробництва, збільшать зарплати і забезпечать загальне зростання, як це ми побачили в інших країнах, які стали на цей шлях раніше», — впевнений Бердж. Він зазначає, що, наприклад, автомобільний сектор України отримав, відповідно до проекту угоди про ЗВТ достатній період (10 років) для пристосування до роботи в умовах конкуренції. «Так само і сільськогосподарське виробництво, — відзначає він і продовжує, — Проте деякі українські бізнеси постраждають більше за європейські компанії, тому що скорочення тарифів в Україні буде набагато більшим, але це тому, що тарифи в Європі і без того низькі». «Але доходи для України все ж будуть набагато більшими, ніж для ЄС. робить висновок експерт, — Подивіться на розмір ринку: для України експорт в ЄС — це третина всього експорту, і він буде ще зростати. А для ЄС Україна — це лише 1% експорту. Отже переваги для України очевидні».

Керівник групи експертів проекту Сприяння взаємній торгівлі шляхом усунення технічних бар'єрів Стефанос Іоакемідіс наводить дані з програми підтримки галузевої політики, перший транш якої у розмірі 12 мільйонів євро вже перераховано до бюджету України на створення інформаційної системи управління. Зокрема, 9,55 мільйона євро — на устаткування для лабораторій, 95 тисяч євро — на участь у міжнародних звірках національних стандартів, 420 тисяч євро — на створення баз даних стандартів, 950 тисяч євро — на інформаційну систему ринкового нагляду, 890 тисяч — на розробку стандартів. «На якому етапі ми знаходимося зараз? — запитує Іоакемідіс і відповідає, — Зараз ми на півшляху до виконання поставлених цілей».

Віталій КНЯЖАНСЬКИЙ, за матеріалами газети «День»

Малий бізнес в Україні – реалії та перспективи

Микола Бузинський, голова організації роботодавців Чернівецької області, керівник Регіонального фонду підтримки підприємництва по Чернівецькій області

Чергове розширене засідання ООРУ розглянуло стан і перспективи розвитку малого та середнього підприємництва в Україні, зробило спробу проаналізувати проблеми та знайти вихід із системної кризи, яка впродовж 2006 — 2012 років невпинно накопичувала об'єктивні та штучні «недуги» малого бізнесу. Автор цих рядків за дорученням керівництва

органів виконавчої влади та самоврядування Буковини відповідно до регіональних заходів Національної програми розвитку малого підприємництва в Україні у 2002 році створював Регіональний фонд підтримки підприємництва по Чернівецькій області (далі — РФПП), яким керує вже понад 10 років, тому є не тільки безпосереднім учасником цього процесу, але й має моральне право оцінювати зроблене та втрачене на цьому шляху.

Мій досвід з 2006 року свідчить: розвитку малого та середнього бізнесу заважає відсутність системного підходу та стимулюючого взаємозв'язку між програмами різних рівнів, а також низька якість планування та виконання заходів державної підтримки МСБ в Україні.

Фактично з 2006 року і на загальнодержавному, а особливо — на регіональному рівнях почалося стрімке скорочення, згодом, — повне припинення фінансування діяльності Фондів підтримки підприємництва, відмінено навчальні семінари для малого бізнесу. Окремі спроби реалізації програм фінансової підтримки МСБ швидше викликали здивування, ніж розуміння їх доцільності.

Фонд підтримки підприємництва по Чернівецькій області також стоїть у цьому ряду, оскільки єдиними заходами Регіональної програми підтримки підприємництва в області, яку виконував Фонд, була обласна програма компенсаційних відшкодувань за кредитами суб'єктів підприємницької діяльності. Планування обласної програми передбачало, що ресурсне забезпечення адміністрування програми покладено на Фонд, в той же час він не отримав на статутну діяльність жодної копійки з обласного бюджету.

Фактично державна організація — РФПП впродовж тривалого часу працює як громадська інституція, а колектив вишукує кошти, щоб не допустити її банкрутства. Дочекалися й «підтримки» — Чернівецький міськвиконком збільшив нам орендну плату за десять років роботи РФПП у понад десять разів.

Численні соціологічні дослідження, проведені спеціалістами РФПП та роботодавцями Чернівецької області, з року в рік фіксують незмінний дефіцит уваги з боку держави до проблем національного малого бізнесу. Перелік цих хвороб, далеко неповний, добре відомий державним чиновникам, підприємницькому загалу, суспільству.

Серед них — «вимивання» обігових коштів; відсутність доступу до кредитних ресурсів; фактична ліквідація інституцій державної фінансової підтримки малого бізнесу (мікрокредитування, створення фондів кредитних порук тощо) як альтернативи «захмарним» відсотковим апетитам комерційних банків; заплутана, економічно необґрунтована, а в окремих випадках — корупційно-мотивуюча система прямих та «непрямих» податків; «визиски» енергетичних монополістів тощо.

Має місце й дефіцит знань та професійної підготовки підприємців-початківців (облік, оподаткування, правове регулювання тощо) – і це попри значні кошти, що витрачаються на професійну орієнтацію та реабілітацію безробітних у державних Центрах зайнятості; фактична відмова держави підтримувати профільні організації, які компенсували ці прогалини у підтримці малого підприємництва, в тому числі – державні Фонди підтримки підприємництва.

На жаль, більшість програмних та основоположних рішень уряду, спрямованих на покращення бізнес-клімату в Україні, залишаються задекларованими добрими намірами влади, невиконаними повністю або виконаними на рівні регіонів формально, що системно викликає у значного числа представників малого бізнесу несприйняття та протестні настрої.

Рельєфно окреслили і підтвердили названі проблеми виступи більшості підприємців на щорічному Всеукраїнському з'їзді малого та середнього бізнесу, який традиційно відбувся у Києві 30 травня 2013 року.

На фоні повільної та незрозумілої для переважної більшості підприємців реорганізації Служби регуляторної політики і підприємництва в Україні відбувається руйнування системи державної підтримки та захисту малого бізнесу в цілому, у тому числі – позбавлення цільового фінансування державою Фондів підтримки підприємництва як важливої ланки цієї системи за останні 7-8 років.

Більшість обласних управлінь (сьогодні – департаменти) економіки просто перестали «помічати» Регіональні фонди та проблеми бізнесу. Натомість, виділяються кошти на безкінечні реорганізації системи адміністративних послуг, які, без сумніву, потрібні, але, коли на економічному просторі України залишається обмаль потужних фірм, кому будуть надаватися послуги? Запитання риторичне, але пора над цим замислитись...

І це при тому, що за десять років діяльності в складних умовах регіональні фонди, а ними охоплені усі області України, продемонстрували успішну та ефективну роботу, набули значного позитивного досвіду, авторитету у підприємців та здатності забезпечити успішне виконання заходів державної підтримки бізнесу та регіональних програм.

Очевидно, що для успішного функціонування бізнесу потрібні зрозуміле законодавство, стабільний фінансовий ринок та умови господарювання, які є рівними для усіх суб'єктів.

Справедливі нарікання підприємців викликає поведінка природних монополістів, серед яких особливо виділяється «привілейоване» становище компаній «обленерго». Важко уявити можливість подібних «законних» вимог одного із суб'єктів господарювання до споживача у будь-якій іншій європейській державі, де господарські та антимонопольні закони вирівнюють права підприємців. Викликає подив і тривогу факт, коли монополіст – комерційна структура «законно», з волі НКРЕ, встановлює економічно необґрунтовані тарифи; перекладає ризики бізнесу на споживачів; вимагає від підприємців, що звертаються за технічними умовами на нове або збільшене енергопостачання, будівництва інфраструктури електромереж з наступною безкоштовною передачею на баланс компанії та ще й вимагає незбагненні за обсягами та обґрунтуванням законності фінансові «стимули» для розвитку приватної фірми; встановлює примусовий

порядок авансування своїх майбутніх комерційних послуг тощо...

На території фінансового ринку вільно полюють на свою «здобич» комерційні банки, які, користуючись мовчазною згодою та бездіяльністю держави, сьогодні нищать непосильними відсотковими ставками, агресивними діями колекторських фірм, замовними, рейдерськими судовими рішеннями не тільки малий бізнес, але вже й середній та великий.

Виходячи з необхідності вжиття на рівні держави екстрених заходів задля виправлення ситуації з підтримки малих і середніх підприємців, а також на виконання Розпорядження КМУ № 64-р від 13 лютого 2013 р. «Про затвердження плану заходів з виконання у 2013 році Національної програми сприяння розвитку малого підприємництва в Україні», роботодавці, підприємці і промисловці, представники малого бізнесу твердо переконані: нарізла нагальна необхідність чіткого реформування цього сектору економіки – створення єдиної загальнонаціональної довготривалої (4-6 років) Програми державної підтримки МСБ.

Метою та головними завданнями такої програми має бути:

- 1.Формування методологічно сумісних принципів підходу і порівняльних за показниками критеріїв оцінки якості та повноти реалізації заходів Державної і регіональних дворічних програм сприяння розвитку МСБ.

- 2.Забезпечення ефективної системи державного фінансового стимулювання МСБ через відновлення мікрокредитування та кредитування, створення фондів кредитних порук, відновлення програм компенсаційних відшкодувань за користування комерційними кредитами (на зворотній та платній основі) на принципах солідарного державного фінансування таких заходів з бюджетів різних рівнів та за участі комерційних банків, відібраних на конкурсній основі як партнерів державної програми.

- 3.Централізація державних освітніх програм для МСБ у рамках системи Фондів підтримки підприємництва України з об'єднанням державного, обласного, цільового фінансування у Державних центрах зайнятості, Фондах соціального страхування тощо.

- 4.Зaproвадження обов'язкових громадських слухань усіх регуляторних актів у сфері МСБ та забезпечення їх прийняття із обов'язковим попереднім затвердженням на засіданнях територіальних та Національної 3-сторонніх соціально-економічних рад.

- 5.Зaproвадження цільового фінансування діяльності державних Фондів підтримки підприємництва (український та регіональні фонди); недопущення «розмивання» чи підміни державної підтримки МСБ

приватними структурами та громадськими організаціями, котрі повинні відігравати допоміжну та партнерську роль при державних організаціях.

Під час підготовки довготривалої державної програми необхідно добиватися, щоб :

- виконання вимог щодо забезпечення державної підтримки МСБ та діяльності РФПП було введено до обов'язкових рейтингових показників оцінки діяльності органів влади усіх рівнів;
- свято «День підприємця» став всеукраїнським днем звіту влади, що було зроблено в країні на підтримку та захист національного виробника;
- було відновлено інститут Громадських уповноважених з питань захисту інтересів малого бізнесу (аналогічно тому, що було запроваджено Держпідприємництвом України на початку 2000-х років).

Змушений наголосити на ще одному симптоматичному прояві «хвороби» чиновників, що відповідають за реалізацію державної підтримки бізнесу. До реорганізації Держпідприємництво України діяло через представництва в областях, в яких працювало 5-7 спеціалістів. Сьогодні Служба регуляторної політики залишила по одному представнику на 3 області. Важко погодитися, що така реорганізація якось допоможе реальному бізнесу. Залишається сподіватися, що прагнення до зміни «статусності» цієї установи буде корисним для українського підприємництва.

Бізнесу потрібно, щоб були відновлені та забезпечені правовими важелями державні гарантії його діяльності, щоб ефективно працювали усі державні інституції, які дбатимуть про спрощення адміністративних процедур, нестимуть відповідальність від імені держави цей бізнес захищати та підтримувати саме як фундамент економічного зростання, соціального спокою та рівноваги у суспільстві, щоб інститути громадянського суспільства стали громадськими експертами ефективних дій держави не тільки за нормою закону, але й фактично.

Переконаний, що цю непросту, але вкрай необхідну для суспільства та держави функцію повинні взяти на себе організації роботодавців, які відповідно до норм Закону України «Про соціальний діалог в Україні» є репрезентативними громадськими організаціями, наділеними значними повноваженнями як партнери влади у соціально-економічній сфері.

Допоможе нашій справі і налагодження плідного діалогу влади і бізнесу на спільному майданчику, системного та глибокого спілкування органів виконавчої влади, самоврядування з представниками малого та середнього підприємництва.

О регулировании малого бизнеса

Виктор Лисицкий, первый вице-президент ассоциации «Укрсудпром»

Размещенный на сайте Миндоходов законопроект «О внесении изменений в Налоговый кодекс Украины» (см. ссылку <http://minrd.gov.ua/diyalnist/regulyatorna-politika-/regulyatorna-politika/2013-rik/print-98222.html>) вызвал неоднозначную оценку предпринимателей. И это понятно: предлагается повышение налогов в условиях очевидного экономического застоя. По сообщению Главы ЕЦБ Марио Драги, ВВП стран ЕС падает уже 6-й квартал подряд.

Отметим, что в таких условиях больше других страдают неконкурентоспособные экономики. Наша, увы, в их числе. Поможет ли названный законопроект решить ее проблемы?

Законопроект, к сожалению, не сопровождается необходимыми экономическими обоснованиями. По крайней мере, их нет в размещенном на сайте документе «Анализ влияния регуляторного акта до проекту Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України».

Значительная часть отменяемых «льгот» действовала неоправданно короткий период времени, за который невозможно получить ощутимый экономический результат. Обычно бизнес полноценно оправдывает свои вложения за 5-10 лет.

Предлагаемые авторами законопроекта очередные и весьма серьезные изменения налогообложения без предшествующего широкого публичного обсуждения усилят недоверие бизнесменов, вызовут, безусловно, ухудшение инвестиционного климата. Ведь мировой бизнес и так оценивает украинцев как тотальных бизнес-неудачников. А тут очередные изменения важнейшего сектора взаимоотношений бизнеса и власти. Кто к нам придет?

Если ориентироваться на западные модели налогообложения, надо понимать, что таковые в странах Большой двадцатки чаще всего имеют широчайшие наборы специального (!) регулирования фискальной составляющей. Эти наборы в принципе не соответствуют базовым принципам либеральной экономики — как, например, равнодоступность до ресурсов. Любопытно, что эти исключения лучше всего и ярче всего представлены в США — на родине либеральной модели.

Считаю крайне ошибочным классифицировать новацию Миндоходов как отмену «льгот». Налоговые

исключения, над которыми налоговики занесли топор, не есть льготами — это просто специальная форма инвестирования. Действующие смягчения налогов на прибыль должны были способствовать развитию определенных групп предприятий — реципиентов этих смягчений. Если это не произошло, то в упомянутом выше «Аналізі впливу регуляторного акта...» должны были быть приведены соответствующие данные. И, более того, должна была присутствовать оценка последствий отмены порядка, должна была состояться открытая дискуссия с предпринимателями, использовавшими смягченный режим. Пока что она не состоялась, а Миндоходов действует по алгоритму: «отнять и разделить».

Регулирование бизнеса в ряде ведущих стран мира имеет принципиальные отличия от нашей практики. США специальным регулированием поддерживает АПК, судостроение и судоходство. Индия со времен премьерства Раджива Ганди имеет спецрегулирование сектора информационных технологий, и успехи индийских программистов широко известны. Япония, Южная Корея и Китай поддерживают судостроение, Турция имеет более двух десятков СЭЗ. Системы регулирования бизнес-активности в разных странах весьма различны, но единственной их общей составляющей является создание благоприятных условий для развития малого бизнеса. Он оказывает огромное влияние не только на быстрый рост благосостояния граждан, но и на состояние экономики и общества в целом.

Для Украины — страны с нарождающимся рынком — быстрое развитие малого бизнеса должно было бы стать своеобразной панацеей от многих болезней, сопровождающих возврат из социализма в капитализм. Увы! Имеем более чем скромные достижения. Именно поэтому остановлюсь именно на регулирование "малышей".

Не могу не вспомнить один любопытный случай из жизни. В июне 1990 года я в составе делегации народных депутатов СССР находился в США, изучая современную рыночную экономику. Учеба была очень напряженной — первая лекция начиналась за завтраком, последняя заканчивалась в 19 часов, а субботы и воскресенья были рабочими. Уже перед отлетом перед нами выступил руководитель Small Business Administration — администрации малого бизнеса. Начал он свое сообщение примерно следующими словами: "Правительство США считает малый бизнес весьма эффективным средством разрешения острых и разнообразнейших социально-экономических проблем".

У меня, заместителя генерального директора крупнейшего судостроительного завода Украины, эта мысль вызвала сильнейшее изумление. Это было открытие. Предполагаю, что многие наши политики и сегодня даже не догадываются об особом месте малого бизнеса в рыночной экономике.

Объемы малого бизнеса в США общеизвестны. Он производит около 40% валового продукта, обеспечивает занятость 2/3 трудоспособного населения и осваивает вдвое больше нововведений, чем крупные фирмы. «Малыши» в Штатах — основные генераторы инновационных процессов в промышленности, поскольку именно они способны динамично реагировать на изменение структуры потребления. Малые фирмы активизируют структурную перестройку отраслей, преодолевая монополизм в экономике, влияют на структуру цен потребительского рынка.

В США по целому ряду видов экономической деятельности к малому бизнесу относятся предприятия,

которые по размерам в разы выше принятых в Украине ограничений для средних предприятий.

Упростив регулирование "малышей", мы с водой выплеснули ребенка. Думается, что проблемы малого бизнеса Украины начинаются с преобладания неоправданно упрощенных подходов в его государственном регулировании. Конечно, блестящий опыт США в создании эффективной (инновационно-инвестиционной) рыночной экономики нам далеко не во всем подходит. Тем не менее полезно помнить, что именно тут впервые в мире была создана результативная система поддержки малого бизнеса, который создает ныне львиную долю добавочной стоимости. Как же у них это получилось?

Итак, в США системой регулирования малого бизнеса управляет независимое федеральное агентство правительства — Small Business Administration (далее SBA). Его возглавляет администратор (примечательное название должности), который назначается Президентом США, утверждается Сенатом и там же принимает присягу. Вдумайтесь!

SBA не выдает кредиты непосредственно малому бизнесу, но обучает предпринимателей искусству подачи заявки на него через финансовое учреждение или банк. Очень важно: SBA может выступать гарантом (от имени Правительства США) банковских кредитов. В некоторых случаях SBA помогает получить контракты по правительственным закупкам. Кроме того, оно помогает предприятиям наладить менеджмент, решить вопросы обучения.

Масштабы активности SBA таковы: на 2011-й фискальный год ставилась задача по росту бизнеса и созданию рабочих мест через обширную сеть кредитования SBA с достижением объема портфеля до более чем 90 млрд. долл.

Программы SBA, как правило, не предназначены для лиц с плохой кредитной историей. Основной является программа кредитных гарантий для малых предпринимателей, по каким-либо причинам не имеющих возможности получить ее путем обычного обращения в банк. В зависимости от цели, срока и суммы займа гарантия предоставляется на 75% займа для суммы не более \$750 тыс. На пополнение оборотного капитала установлен предельный срок — 10 лет, на пополнение основного капитала — до 25 лет. При этом процентная ставка не превышает 2,75 пункта ставки займа.

Действует программы обновления основных средств, когда субъектам хозяйствования предоставляется финансирование для приобретения оборудования или строительства объектов недвижимости. При этом заявитель (малый предприниматель)

обеспечивает около 10% финансирования. Действуют программы микрозаймов (это суммы от \$ 35000 до \$ 50000); HUBZone — для небольших компаний, которые работают в исторически недостаточно используемых зонах бизнеса (HUBZones).

Агентство активно сотрудничает с крупными банками уровня Chase, Bank of America и Wells Fargo, которые генерируют большую часть объема кредитов, получаемых бизнесом благодаря поддержке SBA. А еще его кредиты активно используются банками всех размеров для финансирования покупки или строительства бизнесов, на поощрение частных лиц купить существующий бизнес.

SBA является автором «Таблицы стандартных размеров малого бизнеса». Таблица весьма детальна. В нее входит более 1200 классификационных кодов Североамериканской системы промышленных классификации (NAICS Codes). В таблице устанавливаются предельные размеры малого бизнеса, включая дочерние и аффилированные предприятия. Вписался в предельные размеры — ты «малыш», не вписался — гигант. «Малышам» — специрегулирование, гигантам такие регуляции недоступны.

Очень важно, что предельные размеры устанавливаются трех видов: по числу сотрудников, средней годовой выручке и главным качественным параметрам отдельных видов бизнеса.

Предельный размер по числу наемных работников установлен для 608 видов экономической деятельности. Сразу бросается в глаза невиданная для нас широта значений — от 50 до 1500 человек. Минимальное число нанятых работников имеют дилеры печного топлива и газовые дилеры. С «потолком» в 100 чел. работают 74 вида бизнеса. Близкие к средним значениям (500 чел.) имеют, например, морские перевозки. Наибольшие значения в 1500 чел. установлены только для 16 видов бизнеса. Для моего родного судостроения и судоремонта «потолок» — 1000 наемных работников.

Существует предельный размер по средней годовой выручке. Минимальное значение в \$0,75 млн. в 47 раз меньше максимального в \$35,5. Фермер, который выращивает соевые бобы, должен вкладываться в 750 тыс. долларов «зеленых» годовой выручки, а владелец автостоянки существует в пределах 35500 тыс. дол.

Логика SBA более чем понятна и заслуживает уважения. Почему мы не используем опыт наших заатлантических коллег? Вроде бы ответ очевиден — недостаток финансов. Тем не менее опыт многих развитых стран свидетельствует — развитие малого бизнеса может быть успешно и при таких условиях, если будут правильно расставлены приоритеты и установлены необходимые правила. Если малый бизнес — приоритет, его надо развивать через благоприятные регуляторные, налоговые, таможенные нормы. Необходимо отменить бесконечные проверки, создать сервисные центры, сформировать, наконец, доброжелательные настроения в обществе по поводу его деятельности. И дело пойдет, а инвестиции найдутся со временем. Однако является ли малый бизнес приоритетом в системе украинских ценностей, в политике властей? Об этом и разговор...

Для довідки. Державною службою України з питань регуляторної політики та розвитку підприємства підготовлено аналітичний звіт про стан і перспективи розвитку малого та середнього підприємництва в країні. В звіті проведено аналіз стану малого бізнесу; моніторинг умов його ведення, в тому числі у регіональному аспекті; аналіз державної підтримки суб'єктів підприємництва.

Див: <http://www.dkrp.gov.ua/info/1220>

У Херсоні засновано проект «ПрофіСтарт: юні вибирають майбутнє»

Херсонське регіональне відділення УСПП спільно з обласним центром зайнятості та обласною державною адміністрацією заснували проект для школярів «ПрофіСтарт: юні вибирають майбутнє».

Проект спрямований на забезпечення ефективної профілактичної роботи щодо запобігання молодіжного безробіття, формування відповідального ставлення молодих людей до планування професійної кар'єри за рахунок розширення знань про світ професій та спеціальностей, їх орієнтацію у виборі майбутньої діяльності на потребу ринку праці.

В області нещодавно відбулися міжрайонні огляди презентацій ТОП-5 професій районів, за результатами яких команди Білозерського, Великолепетиського, Великоолександрівського, Генічеського, Скадовського районів і міст Херсона та Нової Каховки делеговані для участі у першому етапі проекту «ПрофіСтарт».

«За час роботи в проекті його учасники, учні 8 класів середніх загальноосвітніх шкіл, шляхом проведення соціопитувань, зустрічей з керівництвом районів, вивченням ринку праці, визначили по 5 професій, в яких існує найбільша потреба в районах. Вони взяли також участь у майстер-класах у навчальних закладах та на виробництві, тренінгах з вибору професій та з освоєння спеціальних знань і навичок тощо. Діти залишилися дуже задоволеними», — розповідає виконавчий директор Херсонського РВ УСПП Юрій Громов.

Олександр Баталін визнаний кращим роботодавцем Криму

Кращим роботодавцем за підсумками III Всекримської акції «Успіх року» став голова правління ВАТ «Завод Фіолент» Олександр Баталін, керівник Кримського республіканського відділення УСПП.

Завод «Фіолент» протягом останніх років успішно втілює у виробництво передові технології та впевнено нарощує свій експортний потенціал. На підприємстві вдало розвинута соціальна сфера: працівникам забезпечено безкоштовний медичний огляд, можливість купувати продукти за закупівельними цінами.

«Олександр Баталін зробив все для того, щоб

людям комфортно працювалося на заводі, щоб вони почувалися впевненіше у завтрашньому дні. Він заслужено отримав звання «Кращого роботодавця», – вважає перший віце-президент УСПП Сергій Прохоров.

У цій же номінації перемогла директор заводу шампанських вин «Новий світ» Яніна Павленко. Друге і третє місце посіли генеральний директор суднобудівного заводу «Залив» Олександр Ларін та голова правління Кримського содового заводу Владислав Шмельков.

Кращим підприємцем Криму визнано Вадима Кашенка, який очолює науково-виробничу фірму «Царство ароматів». Кращим туроператором стала фірма «Кафа-курорт», а у номінації «Кращий творчий проект» переміг Євпаторійський кримськотатарський культурно-етнографічний центр «Текіє Дервіш». Підприємство «Дружба народів» отримало перемогу у номінації «Кращий сільськогосподарський проект».

До відома: Всекримська акція «Успіх року» проводиться за ініціативою Ради міністрів Автономної Республіки Крим задля громадського і професійного визнання внеску трудових колективів у соціально-економічний, культурний і духовний розвиток автономії.

Приєднуйтесь до Партнерства з безпеки дорожнього руху!

Михайло БЕРЛІН, президент ВГО «Асоціація безпеки дорожнього руху»

Масштабна автомобілізація країни, яка відбулася останніми роками, загострює проблему безпеки дорожнього руху. Від її успішного розв'язання залежать не тільки життя та здоров'я людей, але й розвиток економіки держави.

Україна сьогодні перебуває на початковій стадії «масової автомобілізації» (середній показник автомобілізації 160 авто на 1000 мешканців). Ця стадія характеризується різким ускладненням ситуації з безпекою дорожнього руху та зростанням дорожньо-транспортного травматизму. 30 років тому цей період пройшли країни з розвиненим рівнем автомобілізації (Німеччина, Великобританія, Франція, Швеція), накопичивши досвід ефективного розв'язання проблем аварійності на дорогах. У цих країнах нині на одну тисячу мешканців припадає 600-700 автомобілів, а показник смертності від ДТП становить 4-5 осіб на 100 тисяч. Тоді як в Україні офіційний показник смертності від ДТП - 12-13 осіб.

Щорічно в ДТП на вітчизняних дорогах гине в середньому 4500 осіб. А це - населення невеликого містечка, яке в такий спосіб зникає з карти України. І ще понад 40 000 осіб отримують травми. Середній вік загиблих і травмованих в ДТП – 35-40 років. Тобто, на

дорогах ми втрачаємо основу економічного, кадрового потенціалу держави. Трагедії на дорогах спричиняють не лише великі моральні втрати та страждання родинам і близьким загиблих й травмованих. Це й значний матеріальний тягар для країни. За оцінками Світового банку, щорічні втрати української економіки від ДТП сягають 5 млрд доларів США (звіт СБ «Протистояння смерті на колесах»). За показником смертності від ДТП Україна має один з найгірших показників у Європі (5 місце серед 40 країн Євروهону).

Ситуація, з якою зіткнулась Україна, не унікальна. Через стрімке зростання масштабів проблеми світова спільнота назвала дорожньо-транспортний травматизм «прихованою епідемією XXI століття». За оцінками ВООЗ, якщо не вжити термінових заходів, до 2020 року аварії на дорогах стануть головною причиною смертності у світі, обігнавши серцево-судинні захворювання та СНІД. Щоб зупинити цю загрозливу тенденцію, ООН проголосила 2011-2020 роки Десятиліттям дій з безпеки дорожнього руху.

Мета Десятиліття, як визначено в резолюції ООН від 2 березня 2010 року, – стабілізувати, а відтак і скоротити до 2020 року прогнозовану смертність від ДТП шляхом активізації діяльності на національному, регіональному і глобальному рівнях. Глобальний план здійснення Десятиліття дій рекомендує урядам зосередити зусилля на таких напрямках: управління безпекою дорожнього руху; безпечні дороги і мобільність, безпечні транспортні засоби; безпечна поведінка користувачів доріг; надання медичної допомоги постраждалим у ДТП (служба порятунку на дорогах).

У своєму Зверненні до співвітчизників з нагоди Дня офіційного відкриття, оголошеного Генеральною Асамблеєю Організації Об'єднаних Націй Десятиліття дій з безпеки дорожнього руху – 11 травня 2011 року, Президент України закликав «усі органи державної влади, політичні партії, рухи, неурядові організації та громадян України підтримати зазначену Глобальну ініціативу ООН» та об'єднати зусилля задля наведення порядку на вітчизняних дорогах.

Оскільки одним з головних завдань Всеукраїнської громадської організації «Асоціація безпеки дорожнього руху» є об'єднання зусиль, влади, бізнесу, громадських організацій, ЗМІ задля підвищення безпеки дорожнього руху, впровадження в Україні кращого світового досвіду в цій сфері, Асоціація ініціювала створення в Україні Партнерства з безпеки дорожнього руху.

Мета Партнерства – створення та впровадження в Україні ефективної моделі співпраці держави зі всіма структурами, зацікавленими у вирішенні проблем безпеки дорожнього руху.

Сьогодні Партнерство об'єднує активних пред-

ставників влади, бізнесу, громадських організацій, наукових установ та навчальних закладів, вітчизняних та міжнародних експертів. Спільно проводяться важливі всеукраїнські акції, спрямовані на зменшення аварійності, виконання Глобального плану ООН для здійснення Десятиліття дій з БДР.

Ефективним є щорічний Всеукраїнський тиждень безпеки дорожнього руху, який відбувається в листопаді. У ході Тижня, ініціатором і організатором якого є Асоціація безпеки дорожнього руху, органи влади звітують перед суспільством про виконану впродовж року роботу в сфері БДР.

Приєднання до Партнерства Українського союзу промисловців і підприємців — найбільшої і найвпливовішої громадської організації країни — дасть потужний поштовх до розв'язання гострої проблеми національного масштабу. Адже до УСПП входять десятки підприємств, організацій, громадських осередків, які використовують автотранспорт у своїй діяльності або ж безпосередньо працюють у сфері, пов'язаній з безпекою дорожнього руху.

Партнерство в сфері безпеки дорожнього руху — це, передовсім, небайдужість! Це глибоке усвідомлення того, що дороги не вибачають халатності й безвідповідальності як пішоходів, так і водіїв. І за порушення правил безпечного пересування часто доводиться платити за найвищою ціною — життям!

Водночас безпека на дорогах залежить від якісної роботи автовиробників, авторемонтників та автозаправників, від управляючих автопарками, від проектувальників доріг та їх будівників, від пішоходів та водіїв... Від кожного з нас.

Будемо щиро вдячні керівникам підприємств і організацій, якщо в компанії буде налагоджена робота з запобігання дорожньо-транспортного травматизму, якщо водії будуть відчувати високу відповідальність й не допускати перевищення швидкісного режиму, вживання алкоголю за кермом, невикористання ременів безпеки, шлемів, дитячих утримуючих пристроїв, розмов по мобільному телефону тощо.

Діючи разом, ми зможемо суттєво скоротити смертність та травматизм на автошляхах!

Україна піднялася на 7 позицій у світовому рейтингу конкурентоспроможності

Україна в 2013 р. піднялася на сім позицій в рейтингу конкурентоспроможності — до 49-го місця з 56-го, розташувавшись між Колумбією та Угорщиною, повідомив Інститут розвитку менеджменту швейцарської бізнес-школи (IMD) в щорічному звіті World Competitiveness Yearbook 2013. В цьому році Інститут надав Україні індекс конкурентоспроможності на рівні 54,2.

Сусідні країни Польща і Росія також підняли свій рейтинг. Польща піднялася на одну позицію — до 33-го місця з 34-го, а Росія — на шість до 42-го місця з 48-го. Згідно звіту, в рейтингу беруть участь 60 держав, лідери яких — США, Швейцарія, Гонконг, Швеція, Сінгапур.

Інститут розвитку менеджменту швейцарської бізнес-школи (Institute of Management Development, IMD) — провідний інститут менеджменту в Європі, щорічно публікує результати глобального дослідження конкурентоспроможності країн світу. Проводить їх з 1989р. Під конкурентоспроможністю інститут розуміє здатність національної економіки створювати та підтримувати середовище, де виникає успішний бізнес.

Оцінка економічної ефективності програм КСВ: нові підходи

Наталія Супрун, доктор економічних наук, провідний науковий співробітник Інституту економіки та прогнозування НАН України

Впродовж останніх років корпоративна соціальна відповідальність (КСВ) як одна із базових стратегій розвитку бізнесу посіла чільне місце у порядку денному більшості українських компаній, перетворившись із модного словосполучення на робочий інструмент щоденної кліпотної роботи. Беручи на себе добровільні зобов'язання щодо реалізації соціальних ініціатив, компанії здійснюють інвестиції (CI) у розвиток персоналу та охорону праці, ресурсозбереження, охорону навколишнього середовища, розвиток територій та територіальних громад та інші заходи, які сприяють економічному та соціальному розвитку регіону та країни.

Проте, попри певні позитивні зрушення, соціальні інвестиції окремих компаній характеризуються спорадичністю та безсистемністю, нераціональним та недоцільним з точки зору логіки бізнесу та суспільного запиту вибором напрямів, відсутністю ефективних механізмів контролю та управління даними фінансовими потоками. Означені тренди стримують розвиток інституту корпоративної соціальної відповідальності як системної, довгострокової підприємницької стратегії.

Разом з тим, бар'єром розвитку КСВ є недостатньо чітке усвідомлення бізнесом тих потенційних переваг, які отримує компанія внаслідок соціально-відповідальної поведінки на ринку. Відзнаючи основним критерієм успішності програм КСВ досягнення конкретних соціальних цілей, компанії, як правило, нехтують оцінкою економічної ефективності даних заходів, забуваючи при цьому, що коли компанія не отримує економічного ефекту від певного виду діяльності, зменшується не лише мотивація до її продовження, а й ресурсна база для повторних трансакцій у цій сфері. Маючи своєю метою мінімізацію негативного впливу діяльності підприємства на соціум та навколишнє середовище, а також створення певного соціального ефекту для суспільства і заінтересованих осіб, КСВ разом з тим може і повинна розглядатися як стратегія формування економічних вигод та конкурентних переваг для компанії.

Але такий підхід потребує відповідного інструментарію, один із варіантів якого запропонований у «Методичних рекомендаціях щодо оцінки ефективності заходів корпоративної соціальної відповідальності» (Методичні рекомендації щодо оцінки ефективності

заходів корпоративної соціальної відповідальності» (Методичні рекомендації щодо оцінки ефективності заходів корпоративної соціальної відповідальності / Ушакова Н.М., Супрун Н.А., Данилюк А.В.// За загальною редакцією Супрун Н.А., Ушакової Н.М. — К., 2013. — 22 с.)

Особливістю даної методики є відхід від традиційного співставлення обсягів соціальних інвестицій (CI) із результуючими показниками фінансово-господарської діяльності компаній, оскільки даний підхід є достатньо узагальненим і не дозволяє виявити чітку залежність між змінами обсягів і напрямів CI та динамікою ефективності підприємства. В методиці запропоновано доповнити співставлення показників загальної прибутковості та CI аналітичними розрахунками показників локальної економічної ефективності заходів КСВ, які є найбільш репрезентабельними і розглядаються як індикатори економічної ефективності CI у соціальній, екологічній та економічній сферах.

Запропонований у методиці коефіцієнт локальної економічної ефективності заходів КСВ визначається на основі зіставлення економічного ефекту (який виявляється в зростанні доходності певного процесу за рахунок його інтенсифікації та/або економії витрат) із обсягами соціальних інвестицій. В якості показника результативності заходів КСВ може застосовуватись очікуваний результат даного виду інвестицій. Методика передбачає таке структурування заходів КСВ, згідно з яким уможлиблюється визначення потенційно очікуваного результату (ефекту) від даного виду CI у відповідній сфері діяльності. Визначення таких результатів може бути здійснене за допомогою запропонованої в методиці матриці аналізу впливу заходів КСВ на ефективність локальних економічних процесів. Після визначення показників (індикаторів) ефективності локальних економічних процесів відбувається співставлення їх показників із обсягом відповідних CI, що і характеризує їх економічний (комерційний) ефект.

Для прикладу: за умови інвестування в заходи щодо створення гідних умов праці очікуваним результатом може стати зростання продуктивності праці, яке своєю чергою призведе до зростання обсягів виготовленого продукту, збільшення доходів та, як результат, зростання ефективності фінансово-господарської діяльності компанії загалом.

Показники локального економічного ефекту розглядаються як найбільш важливі індикатори ефективності CI та, водночас, як цілі конкретних заходів КСВ. Таким чином, ще на етапі планування менеджмент компанії може більш чітко визначити цілі та очікувані результати заходів КСВ, а на етапі аналізу результатів соціального інвестування — відповідність поставлених цілей отриманим результатам.

Зручність запропонованого підходу полягає в тому, що для проведення аналізу ефективності заходів КСВ можна обирати окремі із запропонованих індикаторів, а також доповнювати перелік обраних для аналізу параметрів найбільш значимими для конкретного підприємства показниками. Так, для підприємств екологонебезпечних галузей найбільш важливими для аналізу будуть параметри охорони праці та мінімізації негативного впливу на довкілля. За аналогією до запропонованого алгоритму в кожній компанії може бути розроблена власна матриця аналізу та «дорожня карта» реалізації програм КСВ.

Таким чином, дана методика є достатньо простою у застосуванні, що визначає маловитратність процедури аналізу (методика не передбачає спеціальної підготовки фахівця, який здійснює оцінювання). Разом з тим, перевагою даного підходу є універсальність, тобто можливість застосування будь-якими компаніями та організаціями незалежно від форми власності, організаційних форм, профілю та масштабів діяльності.

На основі даного алгоритму можуть бути розроблені рекомендації щодо оптимізації політики соціального інвестування, а також запропоновані спрощені та більш репрезентативні форми соціального звітування та соціального аудиту. Запропонована методика дозволяє підвищити ефективність як окремих програм КСВ, так і виявити найбільш продуктивні з точки зору зростання економічної ефективності діяльності підприємства заходи соціальної відповідальності, а, відтак, може розглядатись як інструмент підвищення конкурентоспроможності компанії у довгостроковій перспективі, зміцнення її ділової репутації, вирішення завдань сталого розвитку.

Тенденція до розширення практики соціальної відповідальності в українському підприємницькому середовищі не повинна бути зведена лише до PR-акцій та залишитись черговим модним трендом. Практики мають бути ефективними, а це неможливо без усвідомлення того, що стратегія соціальної відповідальності, як і будь-яка інша діяльність комерційної структури, повинна бути насамперед економічно вигідною; без проведення системного аналізу ефективності заходів КСВ.

**Навчально-науковий Інститут
магістерської підготовки
та післядипломної освіти
Університету «КРОК»**

Ліцензія МОНМС України АД 072916 від 16.10.2012

Запрошуємо на навчання
за Магістерською програмою

Адміністративний менеджмент

Корпоративна соціальна відповідальність

**Випускники отримують диплом магістра
державного зразка з присвоєнням кваліфікацій:**

- 1475.4 менеджер (управитель) з адміністративної діяльності
- 1496 менеджер (управитель) із соціальної та корпоративної відповідальності

Термін навчання: 1 рік

ПАРТНЕР ПРОГРАМИ
www.csr-ukraine.org

**ЦЕНТР
РОЗВИТОК КОРПОРАТИВНОЇ
СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ**
Можливість бути першим.

03113, м. Київ, вул. Лагерна, 30-32, к. 234-2 та 234-3
 тел.: (044) 450-71-39, 455-69-79 (додатковий 234, 127)
www.fpo.krok.edu.ua fpo@krok.edu.ua

УСПІХ РЕКОМЕНДУЄ

ONLY 1 LIFE

gentlemen's gift club

ІНДИВІДУАЛЬНІ РІШЕННЯ ПОДАРУНКІВ
ДЛЯ СИЛЬНИХ СВІТУ СЬОГО

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ
ПІДХІД

ГАРАНТІЯ
КОНФІДЕНЦІЙНОСТІ

КОРПОРАТИВНІ
ПАКЕТИ

WWW.ONLY1LIFE.COM.UA

098-8-122-122 | 067-500-19-53